Rok 30 Poznań, piątek 24 maja 1912 Nr. 117.

WIELKOPOLANIN

»WIELKOPOLANIN« wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt. — Przedpłata na pocztach: kwartalnie 1,25 mk., z odnoszeniem do domu 1,62 mk. — Inseraty od wiersza drobnego 25 fen. — Rękopisów się nie zwraca.

Z dodatkiem niedzielnym „Ognisko Domowe".

Przedpłata w Poznaniu: kwartalnie 1,20 mk., z odnoszeniem do domu 1,45 mk., miesięcznie 40 fen., z odnoszeniem 50 fen. Ekspedycja ulica Posadowskiego 39. Telefonu nr. 1813. — Redakcja ulica Dolna Wałowa 1. Telefonu nr. 1143.

Przedpłata na czerwiec.

„Wielkopolanin" kosztuje na wszystkich pocztach w Niemczech

40 fen.

W Poznaniu zapisywać można „Wielkopolanina" w Ekspedycji, ul. Posadowskiego nr. 39 i w ajencjach za **40 fen.**

„Wielkopolanin" zapisany jest w cenniku pocztowym w wykazie głównym (Zeitungs-Preisliste II-te Abtheilung U Poln. — W Austrji: Oester. Zeitungs-Preis-Verz. für 1912.

„Wielkopolanin" dołącza dla swych abonentów bezpłatny dodatek świąteczny z rycinami pod tyt.: **„Ognisko domowe"** i prowadzi Obronę prawną dla swych przyjaciół bezpłatnie.

„Wielkopolanin" ma obecnie największą z wszystkich pism polskich liczbę abonentów; umieszczane w nim ogłoszenie znajdują jak największe rozprzestrzenienie.

Abonenci „Wielkopolanina" otrzymują **„Pasiekę"** za niższą opłatą.

Germanizacja jest protestantyzacją.

Tak powiedział ojciec dzisiejszego ministra rolnictwa baron Schorlemer z Alstu, ale syn jego, baron Schorlemer z Lieser, zapomniał o orzeczeniu ojca, albowiem tłumaczył nieosiedlanie katolickich kolonistów na ziemiach polskich tem, że chociaż są dobrymi Niemcami, łatwiej się polonizują przez spólność wiary i obcowanie z Polakami.

Potem zakładanie katolickich kolonji pociągałoby za sobą znaczniejsze koszty, bo trzebaby budować kościoły i probostwa. Zresztą jest osiedlanie protestanckich kolonistów koniecznością państwową.

Tak mówił katolik p. Schorlemer z Lieser.

Naturalnie! Protestanckie Prusy uważają protestantyzowanie katolickich dzielnic za konieczność państwową, ale czy minister, jeżeli jest jeszcze katolickiem, tę zasadę może uznać za konieczność państwową?

Jeżeli ją uznaje, to minister występuje wyraźnie przeciwko interesom wiary, którą wyznaje.

Zatem musi jego katolicyzm dziwnej być jakości.

Pan minister dobrze wie, że z powodu działalności komisji kolonizacyjnej znikły zupełnie liczne parafje dawniej katolickie — stoją jeszcze kościoły, ale są puste. A miejsce katolików zajęli protestanci.

Potem pan minister powiedział, że urządzenie parafji katolickich pociągnęłoby za sobą koszty, a czy pan minister nie wie, że się nie żałuje pieniędzy na protestanckie zbory?

„Germania" zajmuje się obszernie mową Schorlemera i jego wykrętem o „konieczności państwowej" i powiada:

„Swego czasu walkę kulturną również uzasadniono koniecznością państwową. —

Czyż pan Schorlemer może twierdzenie takie pogodzić z swem katolickiem przekonaniem. „Konieczność państwowa" nie jest niczem innem tylko wolą każdorazowego rządu, który chciałby swe zamysły przeprowadzić.

Jak swego czasu uzasadniano walkę kulturną koniecznością państwową, tak dziś walkę przeciw Polakom.

Prawdziwą koniecznością państwową jest sprawiedliwość, ona też jest podstawą państw.

A niejest sprawiedliwem zwalczanie ludności spokojnej i pełniącej sumiennie swe obowiązki obywatelskie.

„Konieczności państwowe" nie są zasadami, lecz pokrywkami dla oportunizmu, służącego każdorazowym prądom politycznym.

Przypominamy sobie czasy, w których tak około 1893, 94 i 95 r., kiedy to Polaków pod wodzą Kościelskiego, któremu dano przydomek „Admiralski", przedstawiano jako „obywateli na wzór", dużo wysoko postawionych osobistości uważało za konieczność państwową bywanie w salonie p. Kościelskiej.

Dziś to już wprawdzie nie jest obowiązkiem: zawiści narodowościowe wzięły górę, ale żeby to było po chrześcjańsku tego minister rolnictwa twierdzić nie będzie.

Dziwnem też jest, że pruska polityka prześladowcza zwraca się głównie przeciw katolickim Słowianom (Polakom), a nie przeciw protestanckim Słowianom (Mazurom, Litwinom, Wendom).

Lecz ci Słowianie są protestantami i do nich nie potrzeba stosować „konieczności państwowych."

„Germania" rozprawia się ostro z ministrem i przypomina, że rząd pruski woli sprowadzać Moskali protestantów z Rosji, aby nie osiedlać katolików.

Zatem najzupełniej słusznem jest orzeczenie starszego Schorlemera, że protestantyzacja jest germanizacją i dziwnem jest, że syn jego, Schorlemer młodszy, uznaje protestantyzację za konieczność państwową.

Gorzkie pigułki dostał pan minister, aleć je połknie, bo kto się zdecydował na objęcie ministerstwa, którego jednem z zadań jest protestantyzacją polsko-katolickich dzielnic, ten widać ma strawny żołądek.

Ciułać

Czesi potrafią, my nauczyliśmy się dopiero oszczędzać. Robimy pewną różnicę pomiędzy słowem oszczędzać a ciułać, w rzeczywistości jest ona bardzo nieznaczna.

Ciułać znaczy tyle co oszczędzać, z pewnym mozołem, z odmawianiem sobie rzeczy niezbędnie potrzebnych, ale przyjemnych — oszczędzać, odkładać to, co zbywa.

Ciułać znaczy dalej zbierać najmniejsze kwoty. Mistrzami w tem ciułaniu są Czesi.

W Czechach stoi na czele tych „Ciułaczy" w kraju ogólnym cieszący się szacunkiem były dyrektor „Banku Ziemskiego" Prohaska. Znamy go osobiście i w czasie naszego niedawnego pobytu w Pradze dużo z nim o tem ciułaniu rozprawialiśmy.

Prohaska, złożywszy urząd, oddał się swej pracy z całym zapałem, żyje nią. Wydaje broszurki popularne, wychowawcze, gospodarcze, hygieniczne, a przedewszystkiem oszczędnościowe. I rezultaty są pokaźne.

Czesi uczą dzieci od młodości ciułania. Dzieciom daje się książeczki oszczędności z wkładką 1 korony — kwoty na nie wkładane mogą być dopiero wypłacane przy pełnoletności dzierżyciela. — Myśl wyborna i w Czechach da się z łatwością przeprowadzić, bo w Czechach pomaga w tem nauczyciel, urząd gminski, ksiądz, słowem każdy.

U nas trudniej — bo nie pomoże ani nauczyciel ani urząd gminski. Pewno, że zachęciłby nasze dzieci do ciułania, ale nasze grosze nosiliby do „Kreiskas" i niemieckich „Sparkas". — Tego nie chcemy.

Myśli tej jednak nie należy spuszczać z oka. Możnaby rozpocząć przyzwyczajenie dziatwy do ciułania z chwilą, gdy dziecko wyjdzie z pod opieki szkoły.

Niepodobna, żeby przy naszych „kasach bankowych" i „Rolnikach" nie znaleźli się ludzie, którzyby sprawę poprowadzili.

Z ukończonym 14 rokiem powinni rodzice dziecku założyć w polskiej kasie książeczkę oszczędności z wkładką 1 marki — dziecko powinno się przyzwyczaić do odnoszenia każdego grosza do kasy. Dużo też można zdziałać przez nasze duchowieństwo.

Lecz dorośli powinni także nauczyć się ciułać. Palimy, pijemy, wydajemy dużo na niepotrzebne rzeczy. Oto niech każdy postawi u siebie na stole skarbonkę — a gdy przyjdzie ochota na cygaro lub papierosa, niech włoży do skarbonki kwotę, którą byłby puścił z dymem — niech w miejsce wypitej szklanki piwa lub kieliszka gorzałki wpuści monetę do puszki.

Niech ją potem po kilku miesiącach otworzy i przeliczy, a przekona się, ile uciułał. Te uciułane pieniądze niech zaniesie do banku, a w końcu roku przekona się, że uciułał sporą sumę.

Widzimy ztąd, że przy dobrej woli i my moglibyśmy ciułać, ale nam brak do tego siły woli i tę dopiero w sobie musimy urobić. Czesi, którzy przeszli jeszcze gorszą szkołę dziejową niż my, już zyskali dużo hartu woli.

Zacznijmy i my nad sobą pracować.

Z parlamentu niemieckiego.

Berlin, 22 maja 1912.

Wniosek o odroczenie parlamentu do 26 listopada przechodzi przeciw części socjalnych demokratów. Potem załatwia się izba z drobnemi rzeczami i z drugiem czytaniem „projektu pokrycia" bez debat.

Przy trzeciem czytaniu etatu zabiera jako pierwszy mówca głos soc. Ledebour. Porusza prawo wyborcze w Prusach, słowa cesarskie w kwestji konstytucji alzackiej, naród [illegible] stawia niemieckiemu za przykład.

Do etatu wojskowego złożono wniosek Spahna, centrowy, dotyczący dodatków kresowych, żądający dla średnich i niższych urzędników w prowincji poznańskiej i w poszczególnych powiatach Zachodnich Prus dodatku, jako odszkodowanie za nadzwyczajny dodatek, aż do 31 grudnia.

Podobny wniosek centrum złożyło przy etacie pocztowym.

Przy etacie urzędu spraw wewnętrznych złożono kilka projektów dotyczących sprawy mieszkaniowej. Głos zabiera nasz poseł **Trąmpczyński,** którego mowę podamy osobno.

Przy etacie wojskowym w sprawie dodatków kresowych przemawia poseł **Seyda,** uzasadnia stanowisko Koła polskiego, które jest przeciw wszelkim dodatkom politycznym, ze względów litości jednak na położenie urzędników, wstrzyma się od głosowania, nie chcąc przeszkadzać wnioskowi centrowemu. Wnioski o dodatki przechodzą więc ogromną większością. Przed końcem zjawia się kanclerz celem przeczytania rozkazu gabinetowego o odroczenie, przy tej sposobności wyraża swoją radość z jedności, z jaką parlament uchwalił powiększenie sił wojskowych i marynarki.

Parlament odroczył się o godz. 7,15.

Z sejmu pruskiego.

Berlin, 22 maja 1912.

Na porządku dziennym drugie i trzecie czytanie projektu o zabezpieczeniu od wypadków w rolnictwie.

Engelbrecht (wolnokons.) chce, by podstawą nie był jak teraz podatek gruntowy, tylko zapotrzebowanie pracy.

Maltzahn chce tworzenia pojedyńczych spółek, o których tworzeniu rozstrzygałoby zebranie spółek, a w dalszej instancji najwyższa władza administracyjna.

Po przemówieniach mówców różnych partji obydwa wnioski przechodzą. Prawo zostaje przyjęte w trzeciem czytaniu.

Dalej obraduje Izba nad powiększeniem powiatu miejskiego trewirskiego w drugiem i trzeciem czytaniu.

Wniosek Dittfurtha (kons.) o uregulowanie dyet i podróży posłów zostaje przekazanym komisji o 21 członkach. W końcu drugie i trzecie czytanie prawa o przyciągnięciu urzędników, duchownych, nauczycieli elementarnych itd. w prowincji poznańskiej do klas szkół ludowych.

Nasz poseł dr. Mizerski odrzuca prawo, ponieważ należy ono do praw wyjątkowych.

Izba odracza się o godz. 4 i pół do czwartku godz. 10.

Na porządku dziennym między innemi prawo o wzmocnieniu posiadłości niemieckich.

Z pruskiej izby panów.

Berlin, 22 maja 1912.

Przy sprawie pożyczki kolejí życzy sobie nadburmistrz poznański dr. Wilms lepszej komunikacji w W. Ks. Poznań. szczególnie budowy kolei z Leszna do Góry (Śląsk). Hr. Mirbach prosi w interesie leśnictwa o używanie progów drewnianych. Hr. Hutten-Czapski jest zdania, iż wywłaszczenie gruntów podług prawa, tylko dla użytku samej kolei jest dozwolone, a nie jak się teraz czyni, oprócz tego gruntów dla urzędników do rolniczego użytku.

Po odpowiedzi dyrektora ministerjalnego Offenberga, że grunta takie tylko tam się żąda, gdzie są nieodzownie potrzebne, zamyka się dyskusja jeneralna. Izba przyjmuje do wiadomości memorjał o rozwoju małych kolejek i odracza się do 7 czerwca.

Mowa posła hr. Mielżyńskiego

wygłoszona dnia 20 maja na posiedzeniu w parlamencie niemieckim.

Przy projekcie rządowym zmienienia kontyngentu zabrał głos hr. Mielżyński uzasadniając stanowisko Koła, powiedział mniejwięcej, co następuje:

Panowie! Frakcja polska głosowała przeciw pomnożeniu wojska i marynarki, z powodów, które tutaj omówione zostały. Konsekwencja tego głosowania jest dla nas odrzucenie podatków mających pokryć koszta tego pomnożenia. W tej konsekwencji żąda frakcja polska, żeby dochody płynące do kasy Rzeszy po usunięciu kontyngentu były użyte w myśl naszej rezolucji.

(Rezolucja Brandys i towarzysze żąda obrócenie dochodów tych 1) na pensje dla weteranów, 2) na umożliwienie obniżenia wieku, w którym dozwolone jest pobieranie renty starości).

Rezolucję tę postawiliśmy dla tego, że zdecydowani jesteśmy głosować za wnioskami komisji dla usunięcia kon-

tyngentu, bo uważamy te wnioski kompromisowe za jako najmniej niebezpieczną formę zmiany dotychczasowego prawa spirytusowego. (Bardzo słusznie — u Polaków).

Rząd, przedkładając swój projekt usunięcia kontyngentu, nie oddał przysługi rolnictwu, ani wielkim masom żyjącym z rolnictwa i od niego zależnym. Przemysł gorzelniczy, będący tak ważną gałęzią rolnictwa, na prawdę dosyć był już niepokojony ciągłemi zmianami w prawodawstwie i nowymi podatkami. (Wielka prawda u Polaków, na prawicy i w centrum.)

Dla tego życzyćby trzeba, by ustalono warunki jego bytu.

Gdybyśmy mogli stan dotychczasowy prawa spirytusowego zatrzymać, głosowalibyśmy na pewno przeciw zniesieniu kontyngentu i wszelkiemu nowemu opodatkowaniu okowity — ale na nieszczęście rząd, wypowiedziawszy popularne hasło zmiany t. z. „Liebesgaben", od postanowienia swego nie ustąpi — i wszystkie partje, nie wyłączając konserwatystów są za zniesieniem kontygentu. Wobec tego walka przeciw temu zniesieniu byłaby walką z wiatrakami.

Chodzi tylko o to, by to zniesienie nie nastąpiło na warunkach zabójczych dla rolnictwa i wielkich mas naszej ludności, która od rolnictwa zależy. Te możliwe warunki zdają wam się dawać kompromisowe wnioski komisji.

Opierając się na zdaniu najlepszych rzeczoznawców rolniczych, powiedzieć możemy, że całokształt wniosków komisji, o ile zmienione nie zostaną, ani nie podwyższą zbytnio cen spirytusu, ani nie wywołają niebezpieczeństwa zmniejszenia się konsumu. (Bardzo słusznie na prawicy).

Przez wypłacanie 16 milionów marek funduszu denatury będzie możliwem otrzymanie spirytusu technicznego w cenach przystępnych, nawet przy podwyższeniu w granicach naturalnie normalnych spirytusu do picia.

O ile bowiem pewne podwyższenie ceny wódki dla naszej ludności na pewno nie będzie szkodliwem, o tyle podrożenie spirytusu technicznego poszkodowałoby uboższe warstwy ludności, a tego pod żadnym warunkiem dopuścić nie chcemy. (Bardzo słusznie u Polaków, na prawicy i w centrum).

Ze ceny wódki zbytnio podwyższone nie będą, zatem przemawia sam interes przemysłu, który nie może dopuścić do cofania się konsumu.

Rozumie się samo przez się, że głosować będziemy tylko o tyle za wnioskami komisji, o ile w najważniejszych zarysach zmienione nie zostaną. To też §§ 1, 2, 5 itd.

Zasada przymusu denaturowania i przeciętne palenia muszą zostać nienaruszone. Co do tego proszę, żeby przedstawiciele rządów związkowych dali nam jak najbardziej stanowcze zapewnienie, że zmiany w zasadniczych punktach nie dopuszczą.

Nie będę się dłużej rozwodził nad prawem spirytusowem, ponieważ dzisiaj skończyć muszę i wszyscy swe wywody ograniczamy, chciałbym na zakończenie zwrócić się do rządu z prośbą, żeby już dalej przemysłu gorzelniczego nie niepokoił nowemi zmianami i podatkami. (Bardzo słusznie na prawicy, w centrum i u Polaków).

Ponieważ, jak to wyraziła deklaracja hr. Mielżyńskiego, Koło polskie było postanowiło przyjąć bez zmiany prawo spirytusowe, tak jak wyszło z komisji, nie głosowało za wnioskami socjalistów, stawianych ze względów czysto agitacyjnych. Nawet za wnioskiem Albrechta, zbliżającym się swą treścią do rezolucji polskiej, głosować nie mogło dla tego, że wniosek ten przyczepiony do § 1 znaczył tyle co obalenie całego prawa kompromisowego, przyjętego przez komisję. Dla tego Koło konsekwentnie głosowało za wnioskami komisji, które przeciw głosom socjalistów, wolnomyślnych i części narodowych liberałów przyjęte zostały.

Drugie czytanie o zniesieniu kontyngentu zostało w ten sposób załatwione.

Wiadomości polityczne.

Niemcy. Berlin, 22 bm. Donoszą półoficjalnym telegramem z Monte-Carlo że ambasador rosyjski w Berlinie, hrabia Osten-Sacken ciężko zaniemógł i nie ma nadziei wyzdrowienia. Hr. Osten-Sacken liczy 82 rok swego życia. — Baron Osten umarł wczoraj w nocy o godzinie 2.

— Wrocław, 22 bm. „Schlesische Volksztg." donosi, że książę biskup Kopp musiał się poddać operacji, która się dobrze udała.

— Strasburg, 22 bm. Druga izba sejmu alzacko-lotaryngskiego zajmowała się swoją konstytucją. Na porządku dziennym stał wniosek Haussa i towarzyszy o zmianę konstytucji, a mianowicie § 28 tejże konstytucji w tym kierunku, że zmiana konstytucji nie ma należeć do rzeszy, tylko do kompetencji prawodawstwa krajowego. Posłowie Hauss (centr.) i Pirch (soc.) uzasadniają wniosek, poczem sekretarz stanu baron Zorn v. Bulach daje oświadczenie rządowe, że zmiana konstytucji należy do praw rzeszy, lecz ta nie zamierza w tym kierunku nic przedsięwziąć, jak to kanclerz już w parlamencie powiedział. Wniosek Haussa zostaje jednogłośnie przyjęty.

Ziemie Polskie. We wtorek toczył się — jak donoszą z Warszawy — proces przeciwko biskupowi-sufraganowi Ruszkiewiczowi i innym księżom za unieważnienie małżeństwa marjawickiego. W pierwszym procesie wydano wyrok, pozbawiający X. biskupa Ruszkiewicza urzędu, a innych księży na dotkliwe kary. Prokuratorowi była kara ta za mała i apelował do sądu. Proces ten budzi ciekawość nietylko Warszawiaków, ale całej Polski. Na proces wpuszczali tylko za biletami.

Austrja. Wiedeń, 22 bm. Z Bukaresztu donoszą do „Budapesti Hirlap": W styczności z podróżą na Dunaju króla Karola, odkryła policja w Braile plan zamachu. Zamach ten był przez trzech rosyjskich anarchistów przygotowany. Anarchiści zdołali zbiedz, nazwiska ich policji niewiadome. W Galacu przytrzymano podejrzane indywiduum, uwięziony udał niemego i chciał w celu samobójstwa wyskoczyć z wagonu. Policja sądzi, że ujęła anarchistę Jana Stauba.

— Budapeszt, 22 bm. (Szkandal w parlamencie węgierskim). Wydział nietykalności poselskiej skazał posłów Justha i Lovassy'ego, którzy nieuszanowali rozporządzeń prezydenta, na przeproszenie na otwartem posiedzeniu.

Rosja. Petersburg, 22 bm. Prezes ministrów omawiał dzisiaj na szóstem kongresie reprezentantów handlu i przemysłu zamknięcie cieśniny dardanelskiej i zauważył, że kwestją tą trzeba się bardzo ostrożnie zajmować. Kwestja cieśniny ma wielkie znaczenie polityczne, rząd też to zupełnie uznał. Rozwiązanie samej kwestji nie może nastąpić z dziś na jutro, zresztą nie zależy to od samej Rosji, tylko od ogólnej politycznej konjunktury.

Francja. Paryż, 22 bm. Parlament francuski został dzisiaj otworzony. Senat i Izba deputowanych odroczyły się na znak żałoby po marszałku Brissonie do czwartku.

— Paryż, 22 bm. Książe Walji, który na studjach przebywa w Paryżu, przybył dzisiaj w południe do Tulonu, gdzie go na dworcu oczekiwał wiceadmirał Boné de Lapeyère. Liczne angielki przybyły z Hyéres i innych miejscowości kąpielowych, by powitać następcę tronu angielskiego. Wkrótce po przybyciu udał się książe na pokład statku wojennego „Danton". Manewry floty między Niceą i Cannes będą trwały trzy dni.

Wojna włosko - turecka. Medjolan, 22 bm. Kajmakan i turecka załoga wyspy Kos poddała się wczoraj admirałowi Viale, komendantowi okrętu wojennego „Napoli". Wyspa Kos należy do tureckich Sporadów, leży około 80 kilometrów na północnym zachodzie wyspy Rodos, liczy 10,000 mieszkańców. Jedynem miasteczkiem wyspy jest Kos, położone nad zatoką z 3000 mieszkańców, w głównej części Greków.

— Konstantynopol, 22 bm. Liczni Włosi wręczyli ministerjum prośbę o nadanie im obywatelstwa tureckiego.

— Konstantynopol, 22 bm. Ambasador niemiecki nie otrzymał do tego czasu notyfikacji o wydaleniu Włochów. Ministerjum spraw zagranicznych przygotowuje cyrkularz, który mają wszyscy reprezentanci rządu tureckiego zagranicą otrzymać, również pewnie tutejszym ambasadorom zakomunikowany zostanie. Ma w nim być uzasadnione wydalanie Włochów stanowiskiem państwa włoskiego w wojnie trypolitańskiej, oraz zachowaniem się Włochów przy zajęciu wysp w morzu egejskiem, gdzie ludzi prywatnych traktowano jako jeńców wojennych.

Turcja. Konstantynopol, 22 bm. Wczoraj po południu o czwartej opuścił ostatni z okrętów, czekających na możliwość przejechania przez cieśninę, port tutejszy w kierunku Dardanelów.

Anglja. London, 22 bm. „Evening News" donoszą, że lord Haldane odjechał dzisiaj wieczorem do Berlina. Oficjalne Koła donoszą, że wizyta ta ma charakter prywatny i nieformalny. Minister wojny będzie incognito podróżował i zabawi 10 do 12 dni w Niemczech — znów zamieszka w jednym z berlińskich hoteli. Gazeta dodaje ze swej strony, że pretekst prywatnej wizyty jak w lutym tego roku, tak i teraz upadnie.

— Londyn, 22 bm. Z kół dobrze poinformowanych donoszą, że minister chce się udać do Czarnego lasu, gdzie już często swój urlop spędzał.

Persja. Teheran, 22 bm. Wiadomość o zamordowaniu perskiego szefa policji Jephrema sprawdza się; również i lekarz jego przyboczny dr. Zorao Khan został zastrzelony. W przeszłą sobotę i niedzielę Jephrem między Hanadan i Kermanschah zaczepił wojska Salar ed Dauleh i pobił je po zaciętej walce; kilka set żołnierzy Salara zostało wziętych do niewoli. Po powrocie Jephrema do obozu padło z zasadzki kilka strzałów rewolwerowych, które Jephrema i jego lekarza przybocznego na miejscu położyły. Twierdzą tutaj, że został przez rewolucjonistów zabity, ponieważ nie słuchał komitetu rewolucyjnego ormiańskiego. Mimo zwycięstwa rząd jest w krytycznem położeniu, gdyż stracił w nim człowieka, który umiał utrzymać porządek w Teheranie.

Subhasty w maju.

Dnia 25 na sądzie w Odolanowie o godz. 9 posiadłość zap. w Odolanowie wdowy Pelagji Mazurkiewicz z domu Kalacińskiej, rola i pastwisko w obsz. 1,18,23 ha.

Dnia 25 na sądzie w Kępnie o godz. 6 gospodarstwo zap. w Torzeńcu, gospodarza Walentego i Józefy z domu Walczak Baraniaków, dom mieszk. z podwórzem, stodoła chlew i rola w obsz. 0,31,59 ha.

Dnia 25 na sądzie w Koźminie o godz. 9 posiadłości zap. w Gembowie i w Koźminie, gościnnego Fryderyka Schwarza, rola w obsz. 2,59,54 ha.

Wiadomości z blizka i z daleka.

Poznań, 23 maja 1912.

Uczmy dzieci czytać
i pisać po polsku!

* **Biuro Związku Narodowego** znajduje się przy ulicy Dolnej Wałowej nr. 1 na I piętrze. Biuro jest otwarte we wszystkie dni powszednie z wyjątkiem soboty od 4—5 po południu.

Walery Łebiński,
Główny sekretarz Związku Narodowego.

* **Na czas wakacji letnich** przyjmą łaskawie dzieci „Stelli" w gościnę: pan hr. Stanisław Łącki z Posadowa 30 dziewcząt do Pakosławia, p. Stanisław Turno z Objezierza 6 dziewcząt, pani Skórzewska z Komorza 2 dziewczęta, pan hr. Józef Potocki z Bendlewa 4 dziewczynki do Wronczyna, państwo St. Niegolewscy z Niegolewa 12 chłopców, pani Ł. Sikorska z Retkowa 3 dziewczęta, pani hr. Dunlnowa z Granówka 10 chłopców, pani Witoldowa Skarżyńska ze Spławia 5 dziewcząt. — W takim porządku nadeszły pierwsze deklaracje, za które w imieniu biednej dziatwy poznańskiej JW Paniom i Panom Dobrodziejom serdeczne składamy podziękowanie. O dalsze nadsyłanie łaskawych zgłoszeń prosimy do biura „Stelli", Poznań, ul. Piotra 7.

Zarząd „Stelli", Towarzystwa Kolonji Wakacyjnych i Stacji Sanitarnych, T. z. w Poznaniu.

Wł. Jerzykiewicz, prezes. Jan Suchowiak, sekretarz.

* **Jubileusz.** Pan profesor dr. Antoni Drygas, prezes Tow. Przemysłowego, świeżo obrany prezes Tow. Pomocy Naukowej na miasto Poznań, obchodził onegdaj w ściślejszem gronie 40 lecie swej pracy. W dniu jubileuszu odprawił syn czcigodnego jubilata, X. Stefan Drygas z Szamotuł dziękczynne

92

ZASADZKA.

POWIEŚĆ.

(Ciąg dalszy.)

I usłyszał rozmowę Madzi z Burelem.

— Jesteśmy zgubieni! — zawołał Tomek.

— Uciekajmy przez dziedziniec fabryczny — radzi Henryk. — Prusacy idą przez ogród.

I obaj bracia, sądząc, że za nimi podąży Antoś, uciekają co sił.

Montmayeur został z Madzią i Burelem. Do uszu ich dochodzą straszne echa walki.

Montmayeur patrzy na Madzię.

Co ona teraz zrobi, kiedy Antosiowi grozi niebezpieczeństwo?

A ona jest w śmiertelnej rozterce. Zdaje się, że szał rozsadzi jej mózg.

Jedno słowo może ją zdradzić, giest nawet.

— Antosiu — mówi — jeżeli nie uciekniesz, grozi ci śmierć. Niemcy nie ułaskawiają wolnych strzelców.

— A więc dobrze! Niech będzie śmierć.

— Antosiu...

— Racz się nie litować nademną.

— Na co się może przydać śmierć twoja?

Młody Burel rzuca pełne nienawiści spojrzenie na Montmayeura.

— To prawda. Madzia ma rację. Chcę żyć, dopóki nie uregulują rachunku z panem.

— Zgoda! — rzekł Montmayeur spokojnie.

Burel znika za drzwiami, któremi wybiegli Doriatowie.

Montmayeur przyciąga Madzię do siebie i zaczyna pokrywać pocałunkami lodowatą jej twarz.

— A ja już wątpiłem w miłość twoją — szepce.

— A teraz?

— Teraz jestem jej pewny.

Tymczasem za drzwiami rozlegają się szybkie kroki...

Wpada Burel,.

— Niema wyjścia. Przyszedłem umrzeć przy tobie.

Wystrzały stają się coraz gwałtowniejsze. Antoś bez broni. W miarę jak Francuzi się oddalają, Prusacy zbliżają się.

— Umrzeć! — woła Madzia w szalonej rozpaczy. — Umrzeć z mojego powodu! Przy mnie! Nie chcę! Krew twoja padnie na całe moje życie, zakłóci sen. Patrz, tam — wskazuje na ruiny studni w ogrodzie. — Tam będziesz bezpieczny.

Antoś wybiega do ogrodu i rzuca się do studni.

W Montmayeura wstępuje podejrzenie.

— Co cię może obchodzić życie tego człowieka... Co do mnie, wolałbym, żeby nie żył.

— Jakto? Francuz!

— Dla mnie nie jest ani tym, ani innym, tylko człowiekiem, któregoś kochała, a więc wróg.

I ściskając dziewczynę brutalnie za rękę, zgrzytał przez zęby:

— Przyznaj się.

— Do czego?

— Że go kochasz jeszcze.

— Ależ przysięgam...

Odtrąca ją. Przychodzi mu pewna myśl. I dowie się zaraz, czy może jej wierzyć.

Wystrzały już słychać tylko z oddali. Widocznie Prusacy ścigają strzelców. Pomimo to całe zabudowanie fabryczne jest w rękach Niemców.

Srebrny blask księżyca oświeca potworną złość ludzką.

Kilkunastu żołnierzy wertuje dom. Otaczają Madzię i Montmayeura. Z dziką wściekłością miotają na nich przekleństwa.

Pomimo to mało jest zabitych.

Ogród jest w tej chwili całkiem pusty.

Oficer pruski zadaje pytania Montmayeurowi w złym francuskim języku. Montmayeur chcąc ich lepiej usposobić, odpowiada po niemiecku. Oskarżają go Niemcy, że ułatwił ucieczkę wolnym strzelcom.

Montmayeur broni się, ale ich nie przekonywa.

(Ciąg dalszy nastąpi)

nabożeństwo w kościele św. Marcina. — Ad multos annos.

* **Niemiec p. Luck** wydał okólnik dla zwabienia polskiej klienteli. Jeżeli mu zależy na niej, niech też pisze poprawnie po polsku.

Okólnik brzmi:

Ryczywół, dnia 15. Maja 1912.

Szanowny Panie!

Niniejszem pozwalam sobie uprzejmie donieść, iż mój nowe wybudowany parowy młyn 20. Maja bieżącego roku otwarty zostanie. Prosząc o poparcie mego nowego przemysło, przez domoż zboża na makę i do śrotowania, przyrzekuje skorą i rzetelna usługę

Ceny są następujace:

1.) mléć na makę 10 funt. i 10 fenigow za mlevie od centnera;

2.) śrotowanie: 5 funt. i 5 fenigow za mtevie od centnera,

albo 30 fenigow za mlevie od centnera i 2 funt. za kurzenie.

Na życzenie natychmiastowo wymiana zbóża na make i otraby.

Srutować mozna juz teraz.

Przez postawienie najnowszych maszyn i umieścienie dzielnego młynarza jestem w stanie jak najlepsza mąka i śrot dostawic Prosząc jeszcze raz o poparcie mego nowego preedsiewzięcia, preśtą. Z uszanowaniem.

Luck.

* **Prośba!** Rodzina rzemieślnicza znajduje się w ciężkiem położeniu — ojciec i matka przeszli ciężkie choroby i na razie są niezdolni do pracy. W domu jest troje drobnych dzieci — a mieszkanie nie opłacone — rodzinie grozi natychmiastowe wyrzucenie na bruk, albowiem gospodarz uzyskał już wyrok eksmisyjny. Nagła pomoc potrzebna! Składki przyjmuje ekspedycja naszego pisma, ul. Posadowskiego 39. Bóg zapłaci.

* **Poznań.** Most z Grobli na Miasteczko w roku bieżącym nie będzie skończony. Prace odnośne postępują bardzo wolno z powodu zatargu z p. Kantorowiczem, właścicielem pięknego ogrodu po śp. X. Ziętkiewiczu, proboszczu kościoła farnego. Pan Kantorowicz żąda zbyt wysokiej ceny a miasto nie chce jej zapłacić. Nie podobna przewidzieć, kiedy i jak skończy się ten zatarg. Cierpią wskutek tego mieszkańcy Miasteczka, a mianowicie właściciele przedsiębiorstw i ogrodów publicznych, z powodu fatalnej drogi. Na razie musiano przerwać prace ziemne przy ulicy św. Rocha. Przygotowuje się protest przeciwko zwłoce. Zadziwia, dla czego mostu nie poprowadzono wprost w ulicę, z pominięciem ogrodu, którego właściciel podobno nie chce się pozbyć. — Pomiędzy Miasteczkiem a łazienkami na Warcie budują obecnie most tymczasowy, który okazał się koniecznym przy pracach celem uregulowania Warty, już rozpoczętych. Z mostu tego jednak publiczność nie będzie mogła korzystać, gdyż ma on służyć do przewożenia materjałów z jednego brzegu na drugi. W środku mostu urządzony jest przejazd dla szkut i łodzi. W nocy most będzie otwarty.

— Nadburmistrz miasta naszego dr. Wilms brał udział w obiedzie u kanclerza rzeszy, wydanym dla prezydjum i członków Izby panów. (Pewnie za ciętą antypolską mowę, którą miał onegdaj w tej Izbie).

— W pierwsze święto Zielonych Świątek ruch handlowy spoczywa zupełnie. W drugie święto składy otwarte być mogą do godziny 1 po południu z wykluczeniem godzin na nabożeństwo przedpołudniowe. Wyjątkowo wolno w pierwsze święto sprzedawać pieczywo i towary cukiernicze, towary mięsne, mleko, tow. wiktualne od godziny 5 rana do 12 w południe z wyjątkiem czasu podczas wielkiego nabożeństwa. Cygary, tabakę, kwiaty, piwo i wino zaś od godz. 7—9 rano. W sobotę dnia 25 b. m. składy mogą być otwarte do godz. 10 wieczorem.

* **Bankructwa.** Konkurs ogłoszony został: 1) nad majątkiem kupca Moryca Griesa w Poznaniu w firmie Izydor Griess, ul. Berlińska. Zawiadowca Ernest Koblitz w Poznaniu przyjmuje zgłoszenia pretensji do 18 czerwca rb. — 2) Nad majątkiem mistrza introligatorskiego i właściciela składu papieru Franciszka Heinricha w Poznaniu, ul. Wrocławska nr. 7. Zawiadowca kupiec Ernest Koblitz przyjmuje zgłoszenia pretensji do 10 czerwca rb.

* **Brat szuka brata.** Jan Mierczyk, sierota, pochodzący z Galicji, pracujący u p. Kurowskiego w Czarnym lesie (Schwarzwald b. Ponschau, Kr. Pr. Stargard) stracił zupełnie wieść o swym jedynym starszym, z tutejszą Polką żonatym bracie Onufrym Ktoby wiedział o miejscu pobytu tegoż, zechce łaskawie jednego z braci o pobycie drugiego uwiadomić.

* **Wciąganie młodzieży** gimnazjalnej do organizacji niemieckiej. Donoszą, że do organizacji „Jungdajczland" usiłują niektóre władze szkolne wciągnąć także młodzież gimnazjalną. Tak np. namawiał dyrektor gimnazjum w Śremie uczniów klas wyższych, od tercji począwszy, by wstąpili do Towarzystwa Jungdajczland. — Wiedzieć należy, że przynależenie do wspomnianej organizacji leży zupełnie poza zakresem obowiązków szkolnych. Niech przeto rodzice i opiekunowie czuwają nad tem, by dzieci ich nie wpadły w sidła germanizacji towarzysko - obyczajowej.

* **„Jungdeutschland" w Połajewie.** Z Połajewa donoszą nam, że dnia 16 maja założony został przez dwóch katolickich nauczycieli „Jugendverein". Na 20 członków jest tylko 2 Niemców, reszta to sami Polacy. Na przewodniczących wybrano dwóch Polaków, z których jeden wystąpił, skoro zmiarkował o co chodzi. Cele Towarzystwa tego znane, to też rodzice powinni czuwać nad młodzieżą, i się postarać, aby ona z tego stowarzyszenia coprędzej wystąpiła. Dalej skarży się korespondent nasz na brak poczucia polskości, ponieważ mieszkańcy, mimo, że mają polskie składy, zanoszą grosz do naszych wrogów.

* **Kórnik.** Zarząd zamku kórnickiego ogłasza, że tymczasowo — przez czas dłuższy — kóraickiego zamku i parku zwiedzać nie wolno.

* **Września.** We wtorek odbyły się tu uzupełniające wybory do rady miejskiej. Wybrany został 324 głosami właściciel drukarni Kapałczyński. Kandydat niemiecki otrzymał 215 głosów.

* **Trzemeszno.** W Dochanowie w niedzielę wybuchł wielki pożar. Wdowie Mollak spłonęły: dom mieszkalny, stodoła i chlew, gospodarzowi Staszakowi dom mieszkalny, chlew i stodoła z wszelkiemi zapasami paszy, oraz maszyny gospodarcze. Wszystko było tylko nisko zabezpieczone.

* **Wągrówiec.** (Śmierć przy pławieniu koni). We wtorek rano utonął przy pławieniu koni w Tarnowskiem jeziorze syn gospodarza Walentego Piechowiaka z Tarnowa. Wraz z nim utopiły się też trzy konie, z któremi wszedł do jeziora.

* **Śrem.** Tutejsza rada miejska na swem ostatniem posiedzeniu uchwaliła na flotę napowietrzną 200 marek z funduszów gminnych. — Dzień kwiatka, który się tu odbył w niedzielę z inicjatywy Pań Tow. św. Wincentego á Paulo, przyniósł na czysto przeszło 900 mk.

* **Gostyń.** Śmiertelny wypadek zdarzył się na budowli nowej szopy do lokomotyw na tutejszym dworcu koleji żelaznej. Na dachu zatrudniony był dekarz Sikora z Poznania, którego wiatr zepchnął na ziemię. Nieszczęśliwego podniesiono z roztrzaskaną głową i bez życia.

* **Ucieczka gimnazjastów.** Syn pewnego wyższego urzędnika pocztowego, uczęszczający do gimnazjum w Toruniu, zabrał ojcu swemu rewolwer i 60 marek z kasy, a następnie puścił się w podróż do kolonji niemieckich w Afryce. Towarzyszył mu kolega z Czerska, który razem z nim był w Toruniu na stancji. Zbiegów dotychczas nie ujęto.

* **Zastrzelony przez żandarma.** W Górsku w powiecie toruńskim powstała bijatyka pomiędzy robotnikami. Przywołany żandarm Wohlert usiłował ich poskromić, lecz robotnik Skonieczny rzucił się na niego, zdarł mu hełm i powalił go na ziemię. Żandarm w obronie własnej wystrzelił i położył robotnika trupem. Władza wojskowa wytoczyła śledztwo.

* **Runięcie mostu.** Wrocław. W Świdnicy runął most drewniany w chwili, gdy dążył po nim orszak pogrzebowy. Pięćdziesiąt osób wpadło do przepływającego pod mostem strumienia, raniąc się mniej lub więcej niebezpiecznie.

* **Pierwsza ofiara** porażenia słonecznego. Berlin. Stójkowy (policjant) Ilchmann, stojący na posterunku przed museum kolonialnem, padł onegdaj na ziemię, tknięty porażeniem słonecznem. Śmierć nastąpiła na miejscu.

* **Zatrucia** wskutek spożycia zepsutych ryb zaszły w I pułku gwardji w Poczdamie. Zachorowało 69 fizyljerów, choroba jednakowoż zbyt długo nie trwała.

* **Tułacze polscy na obczyźnie.** W pobliżu Rathenow w Brandenburgji wypadł oknem z pociągu 3-letni synek rodziny polskiej Bajor. — W jakiejś miejscowości Harvesse dwie robotnice polskie znaleziono rano nieżywe. Wykazało się, że zmarły wskutek otrucia. Poza tem zapadły ciężko jeszcze dwie inne robotnice.

* **Wynalazek Polaka.** Rodak nasz p. Jan Toczyński, mieszkający w Rydze (w Rosji) z zawodu tokarz, zbudował po długoletniej pracy statek napowietrzny własnego pomysłu, różniący się tem od aeroplanów, że może — jak zapewnia wynalazca — wznosić się w powietrze pionowo i trzymać się w powietrzu na jednem miejscu, nawet przy silnym wietrze. Dziennik ryski „Rigaer Zeitung" podał swego czasu opis tego wynalazku na podstawie modelu, znajdującego się w mieszkaniu wynalazcy. Niestety na zbudowanie modelu takiego, aby można było przedsięwziąć próby lotnicze na większą skalę, brakuje p. Toczyńskiemu środków.

* **20 osób pokąsanych przez psy.** W mieście Pappelu, na granicy niemiecko-belgijskiej, wybuchła wścieklizna u psów, które pokąsały znaczną liczbę ludzi. Dwudziestu pokąsanych przewieziono do Paryża, do instytutu Pasteura, jeden zaś z pokąsanych umarł.

* **Przygody p. Falka.** Naczelnik kantoru poczt i telegrafów w Wierzbołowie, p. Falk, szeroko opowiedział w „Nowoje wremia" pobyt swój w niewoli pruskiej. Dostał się do niej wkrótce po uwięzieniu komisarza pruskiego. Mianowicie, przybywszy do Ejtkun w sprawach służbowych, był natychmiast aresztowany przez żandarma pruskiego. P. Falk wyraża przytem zdziwienie, że aresztowanie nastąpiło bez rozkazu na piśmie. Odwieziono go do Instrucia, osadzono w więzieniu tamtejszem, przybrano w kubrak więzienny, karmiono nędznie itd. P. Falk pisał skargi i prośby do władz rosyjskich i niemieckich, ale dopiero po 20 dniach doczekał się przybycia sędziego śledczego. Dowiedział się od niego, że jest oskarżony o organizację szpiegostwa wojskowego w Niemczech na rzecz Rosji i że o jego losie rozstrzygnie trybunał Rzeszy w Lipsku. We trzy dni po zbadaniu p. Falka przez sędziego śledczego, przyszedł rozkaz wypuszczenia go na wolność. Opuszczając Instruć, p. Falk chciał otrzymać dowód na piśmie, za co go przez 24 dni więziono, ale władze pruskie odparły, że był aresztowany w drodze administracyjnej, więc żadnego świadectwa nie otrzyma. „Nowoje wremia" nadmienia przytem: „P. Falk wystąpił do rządu niemieckiego z żądaniem o 15,000 marek. Nasze ministerjum spraw zagranicznych najenergiczniej popiera jego akcję. Jednocześnie nasz wydział dyplomatyczny wystosował do rządu niemieckiego zapytanie: Co było powodem uwięzienia p. Falka?"

* **Nieszczęścia kolejowe we Francji.** Na koleji północnej w Paryżu nastąpiło w sobotę straszne zderzenie pociągów osobowych. Pociąg dążący z Paryża do Pontoise, zderzył się w oddaleniu 1 kilometra od dworca północnego z pociągiem przybywającym z Montsoult. Lokomotywa ostatniego pociągu wtłoczyła się w wagon III klasy. Kilka wagonów jest zupełnie strzaskanych. 11 osób jest zabitych, 36 rannych. Winę za nieszczęście ponosi inspekcja toru, ponieważ zwrotnica na miejscu katastrofy była zupełnie zużytą i w chwili gdy nadjeżdżały pociągi się złamała. — W niedzielę rano nastąpił drugi nieszczęśliwy wypadek również w pobliżu dworca północnego. Zderzyła się lokomotywa, która pędziła niedozwoloną szybkością, z pociągiem lokalnym. Dwie osoby ranne. — O trzeciem nieszczęściu donoszą z Grenoble. Pociąg koleji Paryż-Lyon-Morze Śródziemne zderzył się w miejscu, w którem się krzyżują tory, z wagonem kolei ulicznej. Bankier Gongrad z Grenoble poniósł śmierć, podczas gdy żona jego i dwaj podróżni ciężko są ranni.

* **Morderstwo.** W Budapeszcie zamordowaną została 25-letnia prostytutka Jolanta Schwarz. Niewyśledzony morderca zrabował jej wszelkie kosztowności i 1500 koron gotówki.

* **Milion i 100,000 franków** sprzeniewierzył w Buenos Aires główny kasjer banku państwowego. Osadzono go we więzieniu.

* **Kalendarz.** Piątek dnia 24 maja: Joanny wdowy. Wschód słońca o godzinie 3 minut 54, zachód o godzinie 8 minut 0.

Urząd stanu cywilnego.

Poznań, dnia 21 maja.

Zapowiedzie:

Malarz dekoracyjny Marceli Melerowicz z Stanisławą Marszałek. Robotnik Jan Szaroleta z Marją Wyrembek.

Śluby:

Sierżant- trębacz Herman Riemer z Augustyną Mahlich. Organista Michał Mąkowski z Nepomuceną Derdowską.

Urodziny:

Syna: Woźnica Stefan Karpiński. — Niez. H. W. Lekarz prakt. Maks Gallewski. Szewc Franciszek Czenkusz. Cygarnik Jan Pilarski. Właściciel drukarni Bolesław Winiewicz.

Córkę: Właściciel domu Mateusz Skorupski. Czeladnik kowalski Antoni Cegłowski. Właściciel domu Ignacy Michalak. — Niez. S. Robotnik Nikodem Mazurek. Stolarz Stanisław Ignor.

Umarli:

Mistrz mularski Jan Schnotale 51 lat. Robotnik Józef Koński 71 l. Helmut Garn 3 l. i 4 mies. Kupiec Michał Gotzman 54 lata.

Wiadomości handlowe.

Poznań, dnia 23 maja 1912.	mk.
Pożyczka niemiecka 3 i pół proc.	98.60
Pożyczka pruska ukons. 3 i pół proc.	98.00
dto 3 proc.	86.90
Listy zastawne poznańskie 4 proc.	101.00
dto 3 i pół proc.	90.75
Listy rentowe poznańskie 4 proc.	99.80
dto 3 i pół proc.	89.00
Renta włoska 4 proc.	99.80
Austrjacka renta złota 4 proc.	96.60
Austrjacka renta srebrna 4 i 5 proc.	92.20
Listy zastawne polskie 4 i pół proc.	92.70
Renta węgierska złota 4 proc.	91.25
Banknoty francuskie za 100 franków	81.05
Banknoty austrjackie za 100 koron	84.85
Banknoty rosyjskie za 100 rbl.	215.70

Miejski targ na bydło. — (Sprawozdanie) z targu bydła.

Poznań, dnia 22 maja 1912).

Spędzono lub zwieziono:

98 sztuk bydła rogatego
349 „ cieląt
747 „ świń
00 „ owiec
0 „ kozy

Razem 1194 sztuk zwierząt.

Płacono za 50 klg. wagi żywej:

Woły.

a) pełnomięsne, utuczone, najprzedniejsze, najwyżej 6-letnie	40
b) młode, mięsite, nie utuczone i starsze utuczone	42—44
c) średnio pasione młodsze i dobrze pasione starsze	40—45
d) mało pasione, każdego wieku	30—36

Buhaje.

a) pełnomięsne, najprzedniejsze	47—48
b) pełnomięsne, młodsze	40—45
c) średnio pasione młodsze i dobrze pasione starsze	30—38
d) mało pasione	—

Jałowice i krowy.

a) pełnomięsne, utuczone, najprzedniejsze jałowice	48—50
b) pełnomięsne, utuczone, najprzedniejsze krowy najwyżej 7-letnie	42—45
c) starsze, pasione krowy i mniej rozwinięte, młodsze krowy jałowice	38—43
d) średnio pasione krowy i jałowice	32—36
e) mało pasione krowy i jałowice	20—26

Cielęta.

a) najwyborowsze cielęta utuczone	58—62
b) najwyborowsze cielęta utuczone i odsadzone	56—60
c) średnie cielęta utuczone i nie odsadzone	50—54
d) poślednie cielęta nie odsadzone	43—47

Owce.

b) starsze skopy utuczone i młodsze owce utuczone	38—42
c) średnio pasione skopy i owce (braki)	35—40

Świnie.

a) przeszło 3 centnary żywej wagi	58—59
b) pełnomięsne 2 i pół cent. żywej wagi	56—58
c) pełnomięsne 2 cent. żywej wagi	53—57
d) pełnomięsne do 2 cent. żywej wagi	50—55
e) mięsne	45—50
f) maciory	48—56

Interes był spokojny. Targ uprzątnięto

Poznań, dnia 22 maja 1912.

Ceny zbożowe giełdy poznańskiej, notowane przez Patronat Związku Spółek (Sekretarjat dla „Rolnika").

	towar wyborowy	średni	pośledni
Pszenica	221	219	210
Żyto	188	180	169
Jęczmień	196	188	178
Owies	193	189	183

(Wszystko za 1000 kg. netto franko Poznań).

Poznań, dnia 22 maja 1912.

(Urzędowe notowania miejskiej komisji targowej na targu zbożowym).

Cena za 100 kilogramów:

	towar piękny	średni	pośledni
Pszenica	22.10	21.90	21.00
Żyto	18.80	18.00	16.60
Jęczmień	19.60	18.80	17.80
Owies	19.30	18.90	18.30

Wrocław, dnia 21 maja 1912.

	dobry tow. najw. cena	średni tow. najn. cena	pośl. towar najw. cena	najn. cena
Pszenica biała	22.20	21.30	21.70	20.30	20.20	19.20
Pszenica żółta	22.10	21.20	21.10	20.20	20.10	19.10
Żyto	19.10	18.50	18.50	17.60	17.50	16.60
Jęczmień	18.50	18.20	18.10	17.80	17.70	17.00
dla brow.	20.00	19.50	19.10	17.70	00.00	00.00
Owies	19.40	18.90	18.80	18.60	18.50	18.30
Groch Wikt.	25.—	24.—	23. -	22.—	21.—	20.—
Groch mały	21.50	21.00	19.80	18.80	18.00	17.50

Bydgoszcz, dnia 21-go maja 1912. (Sprawozdanie Izby handlowej). Pszenica słabiej, biała 130 funtów holenderskiej wagi, bez importu 223 marek, pstra 130 funtów wagi, 221 marek, czerwona 130 funtów wagi, 219 marek, pośledne gatunki niżej notowania. — Żyto niezm., dobre, zdrowe, 123 funtów holenderskiej wagi 187 marek, 121 funtów 000 marek, 118 funtów 185 marek, 115 funtów 188 marek, pośledne gatunki niżej notowania. — Jęczmień dla młynarzy 182—184 mk. — Jęczmień dla browarów 185—190 mk. — Groch pastewny 178 do 192 mk. — Owies 184—194 mk., na konsumpcję 195—208 mk. — Ceny loco Bydgoszcz.

Tylko 50 fen. kosztuje, aby się przekonać o przewyższającej jakości mydła Myrrholin jako idealnego środka do pielęgnowania skóry. Jedna próba niniejszem prowadzi na pewno do stałego używania tegoż.

10 silnych młodych robotników

w wieku 16—19 lat do posuwania wagonów i do odsuwania w cegielni poszukuję **natychmiast.** Płaca 21—24 mk. na tydzień i wolne pomieszkanie. Przy zobowiązaniu się pracy do końca kampanji wynagrodzenie kosztów podróży. Także i przez agentów.

W. Wolff, Potsdam, Neue Königstr. 18-b.

Ober-Schweizer z trzema synami i dwiema córkami

szuka miejsca

od 1. 6. 12. Zgłosz, przyjmuje **F. Dolata,** biuro stręczeń. **Szamotuły,** Wroniecka ul. 3.

Wynalazcy

otrzym. wiadom. i wyjaśn. brosz bez koszt. 570 zadań. wynalazkow. 50 fen. **Ebel & Schmidt, Patent - Ingenieur - Büro Breslau,** Lehmgrubenstr. 43.

Do naszego **handlu żelaza** przyjmiemy syna uczciwych rodziców jako

ucznia

Oferty uprasza: **„Rolnik"** E. G. m. b. H **Kostrzyn** (Kostschin).

KAWALER 27 letni, posiadający 25 000 mk. szuka panny celem

ożenku

która posiada odpowiednie gospodarstwo lub stosowny kapitał. Zgł. wraz z dołączeniem fotografji przyjm. eksped. Wielkopol. dpo nr. 2200. Dyskrecja zapewniona.

Serwety ogrodowe
Wielki wybór!
W wszystkich wielkościach i kolorach
sztuka od **98** fen. począwszy

M. SCHNEIDER

Artystyczne obrusy
czysto płócienne, dwustronne
130×130 cm. wielkie
sztuka **4.50**

POZNAŃ, ulica Berlińska 19

Korzystne polecenie na zapotrzebowania świąteczne

Rękawiczki

Rękawiczki damskie	czarne, białe i kolorowe	25 f.
Rękawiczki damskie		45 f.
Rękawiczki damskie	długie z palcami	45 f.
Rękawiczki damskie	długie bez palcy, białe	38 f.
Rękawiczki damskie	na 2 guziczki białe i kolor.	1.25
Rękawiczki damskie	gładkie i przezroczyste białe	45 f.
Rękawiczki damskie	długie z palc. czysto jedwab.	1.35
Rękawiczki damskie	dł. bez palcy przezroczyste	55 f.

Pończochy

Damskie pończochy	czarne, ang. długość	38 f.
Damskie pończochy	czarne i cieliste, kol. ang. dł.	55 f.
Damskie pończochy	angielsk. długi Flor	85 f.
Damskie pończochy	angielsk. dług. przejrzyste 85,	65 f.
Damskie pończochy	bez szewka, czysto jedwabne	1.75
Skarpetki męzkie	czarne, cieliste i Macco	38 f.
Skarpetki męzkie	nakrapiane Reform	50 f.
Męzkie skarpetki od potu		55 f.

Artykuły męzkie

Wierzchnie koszule męzkie		4.45	5.50
	białe pikowe		
Wierzchnie koszule męzkie		4.75	5.50
	kolorowe, prawdziwe w praniu		
Krawaty	w formie kokardy	1.10	95 f. 78 f.
Krawaty	długi fason	1.65	1.25 95 f.
Krawaty	do samowiązania w wielkim wyborze	1.65	1.25 95 f.
Paski	kamizelkowe czarne i kolorowe	2.50	1.65 1.25
Szelki	w różn. wykonaniu	1.45	1.25 95 f.
Garnitury	kolorowe, półkoszulki i mankiety	1.45	1.10 95 f.

Halki

Halka	I-a satyn. z plis. wol.	3.50	4.25
Halka	w prążki zefirow. ładnie przybrana	1.85	2.35
Halka	imit. bast. jedwabiu z wstawką	3.75	4.25

Trykotaże

Chłopięce koszulki sport.	z dobrego prawdz. w praniu zefiru	1.65	2.25
Switerki	z długiemi i krótkiemi rękawami, ładnie wykon.	1.50	3.25
Jaczki siatkowe	damskie i męskie	65 f.	1.95
Męzkie Macco koszule	z kolor. wstawką	2.50	3.65

Białe batystowe
suknie haftowane

Valencienkami i haftowanemi wstawkami bogato przybrane w bardzo dobrem wykonaniu nadzwyczaj wartościowe

6.75 10.75 13.75 16.50 18.75 25.00

Eleg. fartuszki do herbaty	z I-a satyny i szelkami	1.45	1.85
Tendelki	I-a satynowe z przybr. wolantem	95 f.	1.35
Bluzkowe fartuchy	z wolant. i kieszenią	1.35	1.75
Gorsety frakowe	szary dreliszek, prosty przodek		3.95
Gorset Direktoire	z podwiązkami		4.50
Gorset Direktoire	z 2-ma parami podwiązek		4.95
Gorset „Erla"	znakomity krój z podwiązkami		6.85
Gorset Direktoire	z I-a satynet. dreliszku eleg. przybrany, z 2-ma parami podwiązek		7.50

Białe
batyst. bluzki
w kolosalnym wyborze na osobnych stołach wyłożone.
95 f. 1.50 2.50 3.85
4.25 6.85 8.25 12.50

Haftow. żabociki		1.10	95 f. 65 f.
Żaboty	tiul. i koronk.	1.85	1.50 1.30
Kokardy	do przypinania	1.65	95 f. 75 f.
Kołnierze gipiur.		1.85	1.30 85 f.
Czarne paski aksam.		95 f.	65 f.
Złote paski gum.		1.75	95 f.
Ręczne torebki	imit. skór.	2.95	1.95
Torebki skórkowe		3.50	3.25

Najnowsze w sezonie!
Torebki na jedw. sznurze **3.95** 1.95

Chusteczki	batyst. kiesz z kol. brzeg. pół tuz.		85 f.
Chusteczki	z jedw. batyst. z mereszką pół tuz.		95 f.
Chusteczki	do nosa batyst. białe z meresz. pół tuz.		95 f.
Chusteczki	męzkie z linonu pół tuz.	1.25	95 f.
Chusteczki	męzkie batyst. z brzegiem szt.		24 f.
Paski	haft. do prania	1.75	85 f. 75 f.
Paski	skórk. białe i kolorowe	1.45	1.25 95 f.
Damsk. paski	lakowe	1.25	1.10 95 f.

Konfekcja damska-Nowości latowe

po znanych tanich cenach.

Kostjumy
płócienne i dreliszkowe
12.50 14.50 19.50 i droższe.

Płaszcze
płócienne, alpakowe, popelinowe, jedwabne
w modnych fasonach
już od **7.50** począwszy.

Bluzki
z materjałów lekkich na porę latową
ogromny wybór
batystowe — płócienne — muślinowe — satynetowe
woalowe — fasony koszulkowe i fantazyjne
1.45 1.75 2.45 3.75 35.00

Spódnice kostjumowe
modne kroje, płócienne i dreliszkowe
2.75 3.45 4.75 i droższe
alpakowe **7.50 9.75 12.50** i droższe
popelinowe **9.50 12.75** i droższe
woalowe **16.75 19.50 25.00** i droższe
jedwabne **16.50 19.25 24.00** i droższe

Suknie
muślinowe, woalowe, batystowe pięknie i gustownie przybrane w bardzo wielkim wyborze
9.75 13.25 16.50 24.00 do **65.00** mk.

Sukienki do Komunii św.
białe, wełniane i batystowe
począwszy od **7.75** mk.

Na konfekcję damską
wiosenną, jako to: Płaszcze i kabaty czarne, granatowe, w guście angielskim i na wełn. Kostjumy — z powodu opóźnionego sezonu
zniżone ceny!

Sukienki
dla dziewcząt muślinowe, płócienne. satynetowe
we wszystkich wielkościach
po bardzo nizkich cenach.

K. JGNATOWICZ, Poznań, Stary Rynek 65|69.

Proszę o zwrócenie uwagi na moje okna wystawne.

Kasa oszczędności
Towarzystwa akcyjnego
Kwilecki, Potocki & Sp.
Poznań, plac Wilhelmowski 3
przyjmuje **depozyty** i drobne **oszczędności** od 1 marki poczęwszy płacąc obecnie od dnia złożenia kapitału
3½ % na każdorazowe żądanie
4 % za wypowiedzeniem kwartalnem
4½ % „ „ półrocznem
a po za tem podług umowy.

W Lesznie jest dobrze prosp.
piekarnia
wraz **kamienicą** nową za cenę wartościową dzielnemu piekarzowi chleba i bułek pod korzystnemi warunkami do sprzedania. Oferty pod nr. 2121 upr. się przesłać do eksped. Wielkop.

Poszukuję 6—15 mórg dobrej ziemi
w pobliżu Poznania z budynk. lub bez. Zgłoszenia do ekspedycji Wielkopol. pod nr. 2228.

Folwark
300 mórg i 800 mórg mam na sprzedaż lub w zamian na dom.
Folwark 300 mórg jest do wydzierż. od 1. 6. 12.
Dzierżawa 15 mk. z morgi, na 15 lat do objęcia z wolnej ręki.
Mam także mniejsze gospod. i większe folwarki.
J. MIELCARZ, Gniezno,
(Gnesen) Horna ul. Hornstr. 31.
Znaczek na odpowiedź.

Ładny majątek
w pobl. Żorów, ca 230 mrg, 2 konie, 15 wołów, 10 świń, nowe budynki, nadkompl. mart, inwent. światło elekt i siła. pokryte hipoteki na 68000 przy wpł. 20000 mk. do sprzed. Prawdz. reflek. nieagenci otrzym. wiadom.
Hermann, Berlin S. O.
Cöpenickerstr. 163 II.

Poszukuję dzierżawy
dobrego gościńca
r rolą lub bez na większej wsi albo domin. Łaskawe oferty do eksped. Wielkopol. pod nr. 2237

Do prowadzenia większej parowej cegielni potrzebny zaraz lub od 1. 7. br.
majster ceglarski
żonaty z ukończoną szkołą fachową, energiczny i trzeźwy. Zgł. tylko piśm. przyjm. eksp. Wielk. pod nr. 2235

Ucznia
do handlu kolon. i destyl. przyjmie zaraz lub od 1-go lipca br.
St. Witaszek — Śmigiel,
(Schmiegel).

Nakładem i drukiem Fr. Chodzieszyńskiego w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny Franciszek Laurentowski w Poznaniu.

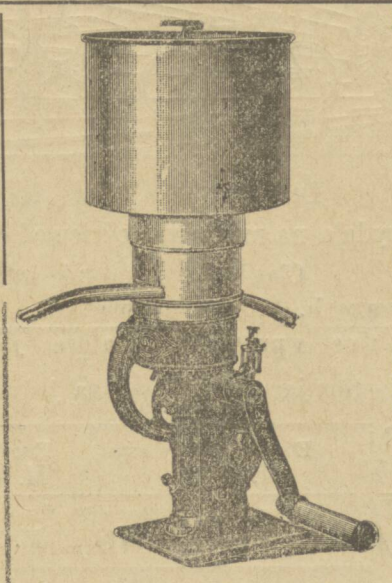
Sanella

jedyna z mlekiem migdałowem
z roślinnego masła Margaryna.
Tylko prawdziwa z własnoręcznem podpis. tajn. radcy medyc. prof. dr. Oskar'a Liebreich

Liebreich

Jedyni producenci: Sana-Gesellschaft m. b. H., Cleve
którzy są w możności wytwarzania tylko z roślinnych tłuszczów zupełnie wartośc. zastąp. masła najpierw uznali i od 1904 urzeczywistnili.

Naśladownictwa odsunąć!

Najnowsze niezrównan. konstrukcji

ręczne separatory (centryfugi)

Balance i Domo.

Masielnice i wygniatacze do masła rozmaitej konstrukcji i **chłodniki do mleka** nowej konicznej konstrukcji, jako też wszelkiego rodzaju machiny rolnicze, poleca po bardzo przystępnych cenach.

A. Bryliński w Poznaniu.

Kantor i wystawa wszelkich machin i narzędzi rólniczych krajowego i zagranicznego wyrobu znajduje się przy **ulicy Rycerskiej nr. 14.** Wielkie składy machin i części zapasowych na placu kolejowym.

Adres do listów: **A. Bryliński** Poznań — Posen. **Telefon nr. 69.** Adres do telegr., **A. Bryliński** Posen.

Własna pracownia do napraw.

Rheinperle SOLO

Margaryna, wyborowe marki branży, zastępują

najlepsze masło

Holl. Marg. Werke Jurgens & Prinzen G.m.b.H. Goch Rhld.

Szukam od 1. 7. 12. lub później **dzierżawy**

gościńca

we wsi kościelnej. Łask. zgłosz. przyjm. eksped. Wielkopol. pod nr. 2199.

Cierpienie pęcherza

kurcz pęcherza, katar pęcherzowy itd. łagodzą i leczą Dr. med. Meiera pigułki Cystiliś „Cyta“. Małe szkło mk. 1 50, wielkie szkło (4 razy tyle zawart 5 00 M) Główny skład na Poznań: **Czerwona apteka, Stary Rynek.**

Poszukuję od 1-go lipca br.:

gospodyni

z prasowaniem. — Zaraz

dziewczyny

do kuchni pałacowej. 2184
A. Gorzeńska Ostrorożyna, Tarce p. Jarotschin.

Potrzebny

uczeń ogrodniczy

syn uczciwych rodziców zaraz lub od 1 czerwca br. do ogrodu Dom. Gorazdowo, poczta Borzykowo, powiat Września. Najchętniej taki który się już pewien czas uczył Oferty proszę przesłać
J. Cieslelczyk,
kierownik ogrodu.

„Spiewnik Wielkopolski“

zawierający

pieśni patryotyczne, narodowe, polonezy, kujawiaki, krakowiaki, mazury, pieśni obyczajowe, miłosne, weselne, towarzyskie, akademickie, pasterskie, żydowskie, myśliwskie, dziadowskie, arye, duety, dumki, piosnki krotochwilne oraz **wyjątki z oper, operetek i wodewilów**

ułożył

W. Lassota.

Wydanie drugie znacznie powiększone.

„ŚPIEWNIK WIELKOPOLSKI“ jest jednym z najobszerniejszych śpiewników polskich, a przytem najtańszy, zawiera bowiem **stron 312.** Zamieszczone są w nim najpiękniejsze i najulubieńsze pieśni nasze. „Śpiewnik Wielkopolski powinien się znajdować w każdym domu polskim, w każdej chacie polskiej, dla tego naznaczyliśmy tak nizką cenę. Cena ŚPIEWNIK'a WIELKOPOLSKI'ego wynosi za jeden **60 fenigów.** w pięknej oprawie — za egzemplarz tylko porto dołącz. należy 10 fen. Kto nadeśle 3 mk. otrzyma 5 egzempl. „Śpiewnika Wielkopolskiegoz z oprawą franko. Za nadesłaniem 5 marek wysełamy 10 egzemplarzy oprawnych franko.

Adresować jak następuje:

Fr. Chocieszyński, Poznań - Posen
Posadowskystr. 39.

Berlin, dnia 18 maja 1911.

Ciągnienie przedpołudniowe.

Numera przy których wygrana nie oznaczone w nawiasach wygrywają 240 marek.

13 126 71 217 76 436 80 727 94 836 99 965 77 **1**063 106 [500] 217 77 780 835 **2**112 68 85 94 292 346 407 538 57 701 32 812 962 **3**134 50 325 420 95 507 632 797 858 77 78 **4**090 172 326 52 600 [500] 58 75 791 864 **5**221 [1000] 473 741 919 66 **6**110 83 340 93 425 [1000] 503 38 45 703 35 36 [1000] 950 **7**158 91 331 656 722 [500] 810 [500] 55 966 **8**022 38 157 62 80 212 41 [3000] 335 455 592 719 825 71 **9**037 271 339 481 584 890

10216 52 476 549 93 613 [1000] 877 [1000] 933 72 **11**093 228 67 472 519 45 60 668 72 755 64 817 39 [500] 987 **12**306 53 [500] 440 524 762 804 [3000] 915 37 **13**449 529 710 831 34 67 **14**161 421 571 83 935 **15**022 183 88 227 [3000] 60 77 374 [500] 538 703 892 [1000] 927 30 89 **16**037 39 250 74 [500] 322 36 449 628 67 [50] **17**082 96 161 75 80 93 340 438 [500] 517 928 72 **18**031 187 202 352 414 631 886 918 85 **19**030 137 219 385 448 76 79 516 707 813

20091 124 210 [500] 600 58 928 [1000] 56 **21**111 520 60 **22**095 [5000] 126 225 411 40 91 571 680 808 903 [500] 6 **23**147 80 229 36 89 [500] 94 39 43 521 707 **24**049 158 62 [3000] 245 305 [500] 57 524 59 903 [1000] 28 64 73 **25**092 148 98 260 [1000] 93 499 592 708 26 57 **26**013 41 109 336 62 640 **27**260 310 [1000] 38 491 95 528 [500] 75 650 70 802 70 94 926 **28**052 116 34 200 388 428 500 823 997 **29**019 31 560 72 638 42

30012 123 231 588 675 931 46 [500] **31**074 614 58 **32**004 34 72 115 305 624 823 65 [3000] 980 **33**085 470 645 79 **34**173 216 [500] 35 365 592 682 761 84 **35**007 89 478 773 88 875 [1000] 915 **36**263 79 405 11 [3000] 37 38 79 614 891 **37**072 133 36 67 258 455 619 [500] 61 733 819 32 51 76 **38**006 38 [500] 100 43 301 486 548 615 76 88 776 897 **39**190 542 43 [500] 704 865 78 95 928

40118 20 89 248 711 **41**107 309 769 919 **42**131 514 74 768 862 [500] 77 928 **43**083 128 727 [500] 963 92 **44**226 440 50 62 80 683 935 67 76 **45**098 176 87 441 689 822 54 956 **46**005 102 9 18 37 213 508 27 68 695 869 917 **47**047 195 201 336 426 63 80 96 621 735 **48**022 [500] 292 375 448 [1000] 90 570 639 707 57 68 863 917 **49**044 [500] 48 61 72 301 51 567 682 975

50045 149 280 520 709 842 64 958 85 **51**035 229 312 439 522 97 747 879 88 946 **52**041 70 129 30 306 613 764 844 [500] 65 997 **53**086 [1000] 272 [1000] 478 [30000] 662 731 826 48 77 **54**025 244 90 [500] 398 448 500 27 **55**139 298 315 [500] 36 40 [1000] 97 472 562 695 717 966 **56**047 183 279 305 484 576 90 668 961 69 [500] **57**004 83 161 204 [500] 47 326 84 541 620 779 808 18 98 **58**043 67 255 337 53 557 683 790 899 932 59 91 **59**044 145 66 205 9 31 380 85 [500] 427 32 685 705 74 801 26

60001 [500] 142 397 737 817 **61**071 279 379 491 596 716 [500] **62**401 55 572 833 98 996 99 **63**113 [500] 283 305 508 660 701 **64**193 375 587 [500] 906 10 **65**074 235 75 733 37 932 71 **66**051 76 317 582 746 870 [3000] **67**305 [1000] 97 445 517 603 8 750 67 75 855 937 **68**118 25 201 19 330 34 627 37 69 705 **64**258 97 455 639

70022 123 248 72 319 [3000] 545 688 [1000] 750 **71**489 525 736 845 **72**261 706 64 **73**048 75 144 440 70 548 849 77 957 78 **74**550 753 895 924 **75**080 158 247 548 650 750 855 59 **76**001 119 44 300 683 777 905 53 **77**152 247 304 25 438 601 42 90 762 **78**435 44 913 [3000] **79**362 488 591 627 715 [1000] 85 813 986

80153 232 312 672 76 916 52 **81**397 [1000] 467 768 [1000] 840 94 **82**137 53 59 78 317 21 75 425 653 [1000] 66 989 **83**419 84 600 741 72 804 15 911 [1000] **84**070 360 627 86 [3000] 99 [500] 937 [500] 77 99 **85**022 83 [500] 87 160 235 312 51 525 749 869 986 87 **86**117 496 98 501 4 **87**116 33 252 406 571 673 711 824 **88**021 38 91 310 80 509 28 84 697 [500] 811 962 71 **89**098 297 397 [500] 440 46 56 514 606 23 37 746 [500] 61 68 971

90043 178 [500] 205 [500] 364 466 575 654 725 29 30 803 34 81 **91**064 386 474 91 635 758 928 **92**487 503 [500] 86 610 888 943 **93**173 224 332 [1000] 86 89 480 513 747 967 87 **94**014 34 39 51 66 [500] 81 136 231 461 508 93 612 [500] **95**091 196 234 344 409 524 [500] 653 750 821 992 **96**131 46 75 88 348 461 99 615 56 [500] 791 827 930 **97**062 94 295 486 537 [3000] 642 43 70 857 916 45 53 **98**014 46 546 619 791 97 924 48 59 79 **99**063 199 206 308 [500] 413 592 702 808 [1000] 970

100352 548 625 31 78 750 857 94 931 63 **101**017 177 86 477 509 668 779 829 57 929 88 **102**086 300 90 447 657 [3000] 75 76 727 54 806 55 949 **103**068 [3000] 73 122 271 [500] 376 403 [1000] 99 720 952 [500] 71 74 **104**215 59 84 [500] 381 95 586 [3000] 650 937 **105**112 96 527 648 769 98 803 16 51 54 81 [1000] 95 952 [1000] **106**015 49 167 229 310 550 [500] 657 69 742 863 98 998 **107**056 71 116 346 489 588 625 733 892 **108**001 6 78 244 303 55 98 479 747 67 816 977 84 **109**140 66 208 49 66 346 [500] 56 84 677 734 64

110028 161 90 284 878 976 82 **111**046 52 61 132 262 68 70 363 [500] 754 95 [1000] **112**069 78 364 553 74 85 621 48 56 62 80 739 809 **113**062 132 91 253 83 337 77 534 83 677 92 907 **114**141 52 233 46 343 426 34 512 22 50 72 662 765 97 822 65 83 91 957 60 [1000] **115**126 365 94 559 700 841 84 **116**056 302 6 40 61 549 695 754 851 93 **117**022 86 200 650 72 728 51 66 80 802 32 **118**178 406 502 11 69 70 82 724 74 862 69 **119**002 [3000] 80 265 356 528 634 [3000] 35

120024 47 [500] 63 129 94 258 352 76 90 469 584 629 802 **121**090 150 54 294 408 32 73 590 813 42 68 947 **122**242 349 94 491 527 72 621 61 792 927 47 62 86 **123**006 239 [500] 97 52 500 55 56 767 88 817 26 947 59 **124**093 220 [1000] 84 619 47 846 **125**216 32 303 465 518 991 **126**746 [500] 53 818 **127**205 403 [500 502 48 63 74 611 39 57 813 14 [500] 908 **128**005 773 802 82 **129**292 510 625 98 891

130024 242 [500] 45 360 61 504 14 29 615 30 754 71 **131**018 350 401 69 78 94 704 7 864 [500] 953 90 **132**006 162 517 632 971 **133**014 108 92 205 314 [500] 448 510 600 31 721 39 941 **134**001 156 208 [500] 321 40 [3000] 92 502 [1000] 767 [1000] 83 884 **135**005 18 104 322 [1000] 458 659 794 888 902 70 84 **136**262 577 656 732 853 58 890 [3000] **137**453 698 990 **138**062 307 33 72 439 44 712 82 [500] 804 **139**149 83 87 210 80 654 831

140204 18 74 408 [500] 44 51 517 63 650 74 711 921 70 75 **141**064 126 258 [3000] 94 351 441 [3000] 715 29 [1000] 871 **142**052 136 55 401 58 73 [3000] 563 658 702 [1000] 18 **143**013 16 [3000] 120 56 253 59 60 87 476 583 690 98 883 955 65 **144**085 [1000] 101 82 243 67 304 [1000] 43 471 693 744 906 48 **145**048 [500] 60 275 421 669 790 849 **146**088 269 [500] 88 329 453 92 99 537 742 57 80 838 985 **147**083 104 53 447 520 [1000] 607 28 717 [1000] 59 832 **148**178 89 309 [500] 551 **149**126 85 291 421 736 [500] 935

150056 60 144 46 311 13 88 411 24 908 **151**105 772 919 **152**184 [500] 309 48 432 64 512 [1000] 703 6 923 **153**078 148 88 324 657 836 **154**376 448 530 748 838 **155**006 104 19 321 400 [1000] 67 870 [500] **156**020 39 89 117 31 79 378 654 [1000] 64 828 902 51 78 [500] **157**526 671 [500] 907 9 **158**010 43 [500] 270 342 59 85 482 632 [3000] 83 869 989 90 **159**105 92 315 648 821 99 936

160094 112 364 93 517 727 807 **161**221 398 [500] 464 612 759 97 [500] 813 54 76 **162**007 143 239 58 391 712 62 66 **163**051 140 326 74 526 661 800 **164**202 341 91 474 526 61 735 89 872 944 **165**041 [1000] 43 123 383 480 82 524 716 93 95 853 923 **166**024 107 11 30 487 623 818 **167**025 94 187 392 [500] 444 549 656 [500] 813 954 **168**004 53 399 483 964 66 **169**047 55 [1000] 395 [500] 719 22 95 843 901 91 98

170020 21 32 [1000] 81 151 230 446 582 [1000] 790 965 [1000] **171**013 166 285 369 447 590 645 871 998 **172**123 24 357 474 611 28 90 **173**036 [3000] 193 381 [500] 597 612 77 811 [1000] 962 **174**029 117 204 387 528 60 615 [1000] 30 812 70 **175**141 282 535 614 806 17 901 33 35 **176**029 371 471 694 **177**200 608 959 **178**093 138 343 [500] 65 433 639 [500] 738 57 67 **179**015 137 209 434 36 69 79 616 27 728 68 802 977

180024 205 70 97 473 [500] 79 506 749 65 991 **181**013 [3000] 15 73 99 181 239 487 524 53 681 711 34 94 918 86 **182**064 327 502 69 687 98 833 95 **183**082 104 19 234 409 513 22 40 50 718 830 44 84 935 **184**340 447 588 [3000] 627 715 805 [3000] 7 910 38 **185**036 138 277 349 965 **186**019 86 154 76 210 52 90 618 724 42 [3000] 910 12 **187**282 367 [1000] 598 676 778 893 941 86 **188**015 88 135 41 68 514 **189**007 113 [500] 48 242 334 66 542 64 95 696 867

Berlin, dnia 18 maja 1912

Ciągnienie popołudniowe.

Numera przy których wygrana nie oznaczone w nawiasach wygrywają 240 marek].

20 132 425 38 603 [500] 706 65 [500] 83 852 76 [500] 937 55 **1**011 100 96 [500] 361 67 94 524 710 70 94 850 [3000] 925 **2**349 [3000] 508 80 666 [3000] 829 35 **3**102 222 [1000] 78 373 78 424 **4**001 55 192 [1000] 271 308 569 921 36 73 **5**077 104 313 84 616 42 946 **6**023 333 [1000] 419 22 525 600 41 48 810 28 63 913 [500] 43 **7**018 358 94 525 46 654 741 44 953 [500] **8**076 188 200 29 331 467 778 910 **9**043 532 632 43 950 56

10400 579 605 58 789 829 94 950 [500] **11**035 265 88 369 471 617 868 **12**023 56 135 529 715 71 822 93 **13**142 88 261 311 61 419 54 95 941 67 80 **14**118 230 [1000] 38 612 789 925 **15**053 236 43 303 80 640 89 769 864 67 97 **16**054 803 **17**139 76 218 27 346 83 **18**069 192 [1000] 302 43 413 504 711 903 **19**020 41 83 [500] 409 68 559 718 855

20131 242 349 435 67 637 863 [3000] **21**371 437 [1000] 698 734 **22**001 [500] 41 234 56 377 548 [3000] 91 737 828 915 63 94 **23**043 146 55 92 284 353 68 519 56 72 743 802 908 **24**102 287 422 555 618 707 15 **25**058 80 88 90 327 402 626 79 782 957 **26**113 62 329 37 [1000] 483 544 70 79 81 624 755 806 938 90 **27**059 217 328 92 427 678 [500] 89 760 808 13 **28**091 [500] 219 [1000] 46 96 [500] 375 97 457 785 922 **29**015 114 222 34 38 583 632 771 832

30036 205 60 462 505 [500] 18 [500] 33 48 [500] 870 **31**003 220 46 71 340 863 959 [500] **32**207 317 94 404 [500] 613 95 749 **33**047 [500] 54 153 425 73 83 546 55 72 975 **34**128 [3000] 218 306 18 400 37 [1000] 506 703 [1000] 18 872 912 **35**215 60 493 [3000] 672 723 71 813 946 **36**041 55 92 230 56 [500] 78 475 671 747 87 835 90 [500] 949 76 **37**000 171 95 99 221 325 437 658 [1000] 802 22 926 [3000] **38**025 488 554 86 604 32 56 816 18 **39**012 293 333 44 422 60 62 955

40007 103 214 42 337 55 662 769 91 [1000] 874 903 29 **41**006 202 71 483 [500] 856 97 **42**201 325 67 551 678 795 943 **43**082 100 13 29 75 241 57 95 354 443 61 90 670 81 801 920 90 **44**047 [3000] 118 202 46 360 63 507 87 657 759 958 75 **45**087 168 85 543 804 921 23 **46**074 114 26 58 203 317 407 664 762 912 79 **47**083 567 96 [3000] 787 973 86 **48**233 73 [500] 93 328 74 487 682 80 **49**074 [1000] 106 248 321 409 87 555 78 693 812 36 [500] 900

50026 54 476 716 57 935 43 **51**118 67 205 503 693 835 930 32 **52**028 288 312 671 719 848 [1000] 94 **53**045 108 350 77 474 509 60 620 56 880 81 **54**052 66 142 315 402 601 6 69 727 42 874 959 [1000] 70 95 **55**010 266 68 382 475 536 51 898 **56**029 [500] 88 541 812 52 92 933 **57**098 102 17 87 202 29 526 83 683 795 903 9 41 **58**139 291 [1000] 432 688 833 987 **59**019 117 84 228 403 62 [500] 97 715 28 53 66 806 46 909 54 65 86

60219 312 429 537 58 84 607 91 703 41 886 [500] 927 [1000] **61**482 777 82 93 851 990 **62**042 112 230 81 389 79 90 588 894 929 **63**015 249 376 [500] 450 918 **64**113 220 496 99 518 37 58 753 71 811 18 76 **65**031 60 397 438 572 648 858 **66**057 586 715 72 936 63 **67**038 238 630 [1000] 963 **68**077 301 735 68 979 **69**341 420 47 554 [1000] 601 5

70015 207 81 84 318 [500] 455 [3000] 74 516 19 85 95 617 773 927 65 **71**059 107 88 277 390 441 691 875 959 **72**201 59 508 952 **73**012 15 31 190 253 343 564 631 44 91 756 813 67 **74**069 282 332 457 521 70 [500] 696 731 821 53 **75**044 142 227 321 [500] 414 63 78 631 **76**024 187 93 224 328 620 880 **77**059 141 54 271 86 578 604 40 995 [500] **78**235 [1000] 318 53 66 82 596 643 [1000] 878 86 92 919 [1000] **79**019 158 319 35 594 831 67 908 34 81 [5000] 93

80047 145 [1000] 248 61 326 466 557 815 910 50 **81**069 328 545 749 915 **82**340 433 547 656 69 92 802 **83**046 118 229 [500] 40 46 391 [1000] 637 47 55 892 913 **84**009 [500] 18 80 274 [500] 92 407 519 625 **85**079 150 358 472 92 506 608 723 78 [500] 846 938 [500] **86**087 [500] 175 212 69 402 91 518 605 808 909 **87**129 204 32 324 405 771 844 950 **88**048 138 332 45 478 [1000] 524 775 851 977 [1000] **89**057 [500] 432 732 53 811 15 996

90118 301 570 97 611 745 859 99 [3000] 923 95 97 **91**033 96 118 346 402 546 660 **92**203 12 324 82 504 99 833 **93**040 57 254 56 818 499 920 48 89 **94**078 173 84 323 [500] 81 501 94 635 [5000] 99 760 800 42 **95**014 297 402 684 806 990 **96**022 180 [500] **204** [500] 491 550 609 92 759 820 924 **97**303 498 [500] 671 911 **98**104 68 238 [15000] 55 469 98 588 850 91 972 **99**056 134 256 333 [500] 420 64 [1000] 92 84 159 285 39 611 736 99 854 959 [1000]

100108 224 39 465 521 95 671 757 [500] 95 **101**586 97 **102**032 210 357 68 419 694 867 981 **103**180 237 450 532 751 81 [500] 947 68 **104**108 88 207 53 95 408 531 718 37 834 991 **105**261 542 [1000] 67 98 609 787 88 910 63 **106**028 [5000] 145 60 235 327 734 [1000] 60 [1000] 874 [1000] 994 **107**798 897 912 49 78 92 **108**233 54 308 70 443 45 513 633 886 **109**430 866 996

110005 250 63 [500] 76 482 701 5 25 904 [3000] 37 61 85 **111**136 41 58 249 416 929 **112**033 50 165 235 380 [500] 421 647 92 766 **113**041 141 250 329 [3000] 448 703 946 87 **114**028 142 265 331 45 488 832 **115**356 [1000] 675 707 867 79 949 **116**158 [500] 640 722 56 68 885 **117**008 [3000] 82 262 340 73 416 42 548 61 85 622 [3000] 93 781 954 **118**027 133 347 57 91 487 551 668 819 41 993 **119**020 35 104 55 352 83 587 665 81

120041 145 222 [1000] 43 [1000] 383 630 758 877 **121**032 300 [500] 50 433 753 98 [1000] 987 **122**169 [500] 210 [500] 337 83 487 606 [3000] 45 880 [1000] 949 55 74 **123**043 110 61 286 414 27 37 598 606 21 53 [500] 87 703 **124**113 241 86 329 [3000] 452 736 89 821 **125**258 77 475 502 76 766 90 836 96 971 **126**166 231 85 [1000] 335 [3000] 88 [1000] 436 69 807 28 **127**004 96 244 578 797 **128**187 355 458 809 912 [500] **129**034 65 83 378 458 59 500 920 **130**372 416 47 554 713 821 70 [500] **131**015 52 228 77 [1000] 805 34 496 641 57 715 922 **132**012 56 158 248 386 451 563 741 56 810 973 **133**061 537 639 736 46 89 924 80 **134**061 [1000] 92 101 93 292 [3000] 383 512 639 734 820 38 928 54 90 **135**098 299 370 425 579 80 623 [500] 727 [500] 89 827 988 **136**062 83 [500] 213 [500] 51 417 [1000] 731 54 908 [1000] **137**099 117 [3000] 202 346 75 96 472 74 525 58 [1000] 966 **138**081 85 149 234 99 343 448 63 561 604 19 825 **139**000 76 157 [3000] 242 311 65 514 [500] 635 44 90 783 845

140112 25 291 413 50 926 [3000] 43 [500] **141**236 [3000] 363 [1000] 95 [500] 471 576 619 32 [3000] 97 802 77 942 63 **142**037 110 33 43 295 353 674 709 **143**281 362 518 55 621 35 [500] 824 914 32 42 43 88 96 [3000] **144**012 76 269 302 41 402 44 56 93 [1000] 539 627 84 812 74 [500] 89 904 18 22 59 **145**084 122 53 217 23 28 474 601 21 34 92 713 **146**040 84 277 387 483 726 835 902 3 56 63 **147**143 201 508 10 [3000] 26 648 756 874 942 **148**160 264 79 316 78 86 604 **149**122 69 453 61 500 769 811 29 [500] 50 924 79 [500]

150131 217 350 838 **151**098 135 353 453 699 789 821 89 **152**020 168 243 83 385 672 [500] 820 921 **153**195 205 [500] 342 409 12 57 78 502 613 [3000] 722 63 808 71 [1000] **154**126 [500] 43 230 [500] 646 903 27 46 85 **155**309 62 547 88 624 729 894 924 47 **156**016 79 165 220 466 610 16 50 835 955 **157**266 [5000] 315 480 591 98 710 26 [500] 804 82 963 **158**159 233 345 500 612 14 713 28 48 998 **159**020 43 143 66 222 29 674 823 916

160020 169 72 74 265 610 86 936 **161**115 78 252 54 56 373 [1000] 850 943 70 **162**019 101 247 374 630 874 **163**087 182 218 357 440 78 [500] 567 619 49 825 45 87 929 **164**102 255 307 26 40 71 457 500 609 20 53 [500] 718 881 **165**290 451 74 728 33 806 20 41 [1000] **166**191 760 80 863 987 **167**091 231 [500] 598 849 77 922 55 **168**000 209 310 775 **169**049 84 159 285 339 611 736 99 854 959 [1000]

170087 464 65 569 932 **171**051 213 60 374 516 36 [1000] 39 83 667 783 928 75 **172**186 256 73 340 423 576 666 87 **173**006 62 125 83 250 437 60 554 635 39 830 [500] 88 988 **174**051 111 14 [1000] 255 394 513 73 610 [500] 902 86 **175**009 [500] 64 106 [500] 501 624 25 775 **176**120 265 338 52 767 86 909 16 54 **177**027 208 25 428 79 556 605 718 41 87 935 **178**185 213 340 545 [1000] 56 84 615 19 70 856 87 920 **179**039 53 201 335 59 97 452 622 78 721 54 847

180040 145 232 324 [3000] 531 51 [1000] 612 **181**130 551 600 [500] 709 72 74 [1000] **182**105 [1000] 42 368 631 702 40 861 99 965 **183**173 215 339 580 616 [1000] 62 711 33 929 [1000] 91 **184**495 602 795 823 925 84 **185**001 243 341 404 558 **186**149 223 45 66 523 [3000] 31 616 96 763 833 978 **187**255 353 70 448 538 53 704 924 **188**200 54 404 17 557 646 755 802 58 76 [1000] 942 49 **189**225 84 385 617 36 808 33

Im Gewinnrade verblieben 2 Prämien zu 300000 M, 2 Gewinne zu 500000, 2 zu 200000, 2 zu 100000, 2 zu 75000, 4 zu 50000, 2 zu 40000, 18 zu 30000, 22 zu 15000, 56 zu 10000, 112 zu 5000, 1816 zu 3000, 2678 zu 1000, 6016 zu 500 M

Nadeszło znów

kilka wagonów kołowcy, modele 1912

z moich od dziesiątek lat zaszczytnie znanych marek. Koła te przewyższają bardzo znacznie tak zwane **maszyny wysyłkowe** i równają się **najlepsz. krajowym** markom.

Dlatego **szkoda drogich pieniędzy,** jakie się co dzień wydaje na mniej wartościowe kołowce z domów wysyłkowych z wątpliwą gwarancją.

Ciągłe powiększanie interesu mego, a przedewszystkiem wielki obrót w kołowcach, który się zwiększa z roku na rok, jest najlepszym dowodem nadzwyczajnej wprost doskonałości jako i umiarkowanych cen moich kołowcy.

Następujące tanie ceny są jedynie możliwe z powodu moich wagonowych zakupów.

Europa 1 z gumami	Europa 2	Europa 3	Europa 4	Pionier 40
M. **44**	M. **49**	M. **52**	M. **54**	M. **65**

Pionier 41	Pionier 42	Pionier 44	Pionier 46	Pionier 47	Pionier 48	Aviso 50
M. **71**	M. **78**	M. **88**	M. **98**	M. **103**	M. **110**	M. **120**

„Pionier i „Aviso" są znakomite fabrykaty, z których 1/2 **miljona kół** są w użyciu ku największemu zadowoleniu właścicieli.

Jeśli się zatem nie ma zamiaru opłacać drogich kosztów reklamy fabrykatu i domów wysyłkowych, jako i wielkich wydatków na zawodowych wyścigowców itd., to proszę wybrać jedno z wyżej poleconych kół, a

oszczędza się 20 do 40 marek.

Mała wpłata. **Pięcioletnia gwarancja.** Mała odpłata.

Interes główny: **Poznań, ul. Wiktorji 18.** **M. Lohmeyer** Filje: **Gniezno, Leszno, Ostrów itd.**

Największy i najzasobniejszy skład kołowcy i krajowych maszyn do szycia w Ks. Poznańskim.

Gramofony, maszyny do prania, maglowania i wyżdżymania.

Odstawa tylko konsumentom.

Cichy zastępcy, którzy w kole swych znajomych agitują, otrzymają odpowiednie wynagrodz.

Bajecznie tanio!

Co tylko wyszło:

60

Monologów i deklamacyi

wierszem i prozą

dla pań i panów.

Dziełko to zawiera **sześćdziesiąt** najpiękniejszych monologów, dialogów i humorystycznych deklamacji, stósownych do wygłaszania na przedstawieniach amatorskich, na koncertach, uroczystościach rodzinnych itd. **tak dla pań jak i dla panów.** Zamieszczone są monologi itd. dłuższe i krótsze.

Wszystkie te monologi są niezwykle humorystyczne i pobudzają do serdecznego śmiechu. **Każda panna, każdy pan znajdzie dla siebie coś stósownego. Żadna** uroczystość rodzinna, **żaden** wieczorek, **żaden** teatr amatorski nie powinien się obyć bez **„60 monologów."**

Cena bez oprawy **1** mk., z franko przesełką **1,10** mk.

w oprawie **1,25** mk., z fr. przesełką **1,35** mk.

Poleca i przesela odwrotnia

Fr. Chocieszyński,

Poznań — Posen.

Podręcznik do pisania listów

zawierający:

I. Krótka nauka o pisaniu listów. II. Najważniejsze przepisy pocztowe. III. O tytułach w listach. IV. Listy zawierające prośby. V. Listy z powińszowaniami. VI. Listy dziękczynne i przepraszające. VII. Wzory listów dla dzieci. VIII. Listy opisujące. IX. Listy pocieszające. X. Listy przemysłowo-handlowe. XI. Listy dla poszukujących posad. XII. Bilety, karty pocztowe i w ogóle krótkie listy. XIII. Kwity, rewersy, rachunki, świadectwa i różne wzory do listów. Wpisy do imienników.

Opracował

Józef Chociszewski.

Listownik ten bardzo praktycznie zestawiony, zastósowany do wszystkich potrzeb życia, odznacza się zwięzłością, a przytem dokładnie podaje jak napisać dany list.

Cena 1 m., z fr. przesełką 1,10 m., z oprawą 1,25 m., z fr. przesełką 1,35 m.

Poleca i przesela odwrotnie

Fr. Chocieszyński,

Poznań — Posen.

MAKARONY MARKIEWICZA

NAJPOŻYWNIEJSZE NAJSMACZNIEJSZE I NAJTAŃSZE!

DO NABYCIA W WSZYSTKICH SKŁADCAH TOWARÓW KOLONIALNYCH.

Berlin, dnia 20 maja 1912.

Ciągnienie przedpołudniowe.

Numera przy których wygrana nie oznaczona w nawiasach wygrywają 240 marek.

214 75 445 608 [3000] 77 729 95 815 951 **1**016 102 58 204 [3000] 10 15 36 37 89 311 51 96 616 81 705 19 806 948 **2**059 253 372 542 641 840 [1000] **3**024 447 516 37 828 49 959 **4**109 58 208 503 26 51 61 656 [3000] 986 **5**069 100 50 470 522 [500] 94 965 87 93 **6**101 71 536 43 619 720 965 **7**011 [500] 95 122 364 95 414 48 536 642 47 57 858 **8**246 393 [3000] 415 678 [3000] 804 944 55 61 79 **9**543 [500] 788 832 922 96

10166 74 297 362 84 562 623 709 935 **11**029 95 143 233 525 640 794 819 946 92 **12**190 210 453 95 97 535 744 862 907 42 44 45 **13**131 206 68 [500] 35 47 96 434 536 85 613 32 39 56 749 958 87 [500] **14**183 204 417 502 930 [1000] 79 **15**112 23 [500] 506 54 632 48 780 834 903 24 **16**032 88 121 31 512 61 686 783 921 65 74 **17**178 [500] 262 677 727 97 803 962 **18**008 155 492 634 902 **19**007 50 243 47 459 504 661 72 735 [1000] 87 919 33 42

20017 51 180 523 740 55 **21**005 16 69 154 81 359 621 35 777 977 **22**239 302 403 645 857 910 86 **23**145 215 96 554 [1000] 668 805 9 51 976 **24**037 [500] 56 [1000] 80 [500] 201 [1000] 69 344 400 14 554 942 44 98 **25**056 81 137 95 [1000] 379 617 46 [500] 894 940 54 93 **26**240 350 563 [500] 601 [1000] 5 704 891 **27**037 115 [500] 65 [1000] 91 418 619 64 942 **28**102 97 607 40 [500] 714 51 881 995 **29**207 634 844 67 903 [1000]

30088 92 132 217 [3000] 18 43 49 381 98 610 22 918 24 80 **31**107 247 330 85 [3000] 507 603 855 939 46 **32**069 86 153 87 358 746 67 94 879 900 39 68 **34**044 67 106 22 52 488 [1000] 669 866 **35**070 91 239 344 400 15 64 667 94 779 874 934 **36**043 90 119 361 455 647 [1000] **37**051 65 314 439 [500] 505 34 726 953 **38**001 33 [500] 59 138 40 451 85 739 [500] 43 886 **39**139 202 34 357 413 61 77 [500] 84 578 612 71

40125 213 24 411 34 39 90 576 735 946 **41**031 [500] 49 103 301 40 96 455 63 513 624 [1000] 931 [500] 67 72 **42**070 84 107 36 69 329 84 513 49 672 813 [500] 73 **43**051 141 57 84 251 510 43 664 707 41 84 811 27 81 [3000] 926 **44**014 31 128 272 540 73 785 843 69 971 **45**067 277 300 482 518 608 96 **46**204 66 538 65 **47**063 174 243 56 73 91 616 43 63 808 [1000] 51 944 91 **48**002 60 169 325 447 92 610 803 910 41 **49**150 200 55 [1000] 423 709 [500] 75

50146 299 325 550 614 898 914 76 **51**027 124 281 88 374 539 54 625 721 924 77 **52**002 [1000] 3 39 89 97 169 278 303 45 450 61 637 713 25 39 90 **53**072 139 99 [3000] 257 62 479 531 686 771 [1000] **54**356 474 575 657 714 97 **55**109 73 257 65 81 [500] 305 61 493 520 782 814 97 **56**015 97 108 232 87 524 715 [500] **57**433 559 78 612 27 797 **58**079 163 96 200 528 99 728 81 910 50 **59**045 85 114 225 324 521 88 741 944

60033 199 220 56 458 562 746 946 66 **61**060 138 93 419 [500] 75 707 814 [500] 960 **62**110 35 271 87 462 606 34 802 36 928 [1000] 51 **63**026 81 126 276 328 89 560 [3000] 651 749 955 **64**208 329 55 [500] 448 50 507 795 872 **65**036 42 50 212 [1000] 39 394 423 32 692 749 910 **66**061 125 66 70 83 318 [3000] 73 440 59 695 777 91 906 59 **67**024 248 96 405 561 642 790 936 **68**026 34 [3000] 122 87 306 42 71 482 502 666 742 **69**059 165 328 65 436 85 692 845 63

70054 [500] 190 246 52 352 485 581 93 622 44 94 720 98 825 999 **71**073 468 [3000] **72**187 206 348 50 514 741 826 92 **73**232 428 71 732 90 803 20 **74**031 56 42 378 579 610 722 **75**070 168 75 [3000] 258 408 88 892 **76**069 104 15 349 59 498 529 603 806 **77**098 122 [500] 411 519 615 **78**215 478 84 617 [1000] 748 849 53 **79**102 [500] 314 841 98 905 90

80040 64 95 191 242 306 641 783 **81**090 269 423 36 537 751 75 995 **82**006 325 767 90 903 36 91 **83**001 371 752 85 822 **84**062 85 101 271 401 738 863 96 **85**058 191 404 84 589 628 50 722 [500] **86**044 118 25 33 201 6 311 25 87 608 732 50 82 992 [1000] **87**119 71 215 25 58 511 32 [500] 750 53 **88**170 [500] 278 360 414 51 [500] 513 22 78 688 731 34 **89**116 28 423 591 792 961 [1000]

90193 255 41 8 88 98 679 81 883 97 **91**218 93 332 89 449 92 565 947 89 **92**023 315 608 13 [500] 781 801 **93**131 32 53 397 495 582 706 32 872 91 909 **94**023 182 814 68 98 907 **95**043 98 [500] 169 [3000] 216 [1000] 413 594 700 38 71 854 907 **96**090 [500] 261 370 608 57 735 [500] **97**052 56 [1000] 438 44 61 75 546 852 88 **98**070 102 15 29 458 637 98 932 92 **99**157 564 [1000] 71 689 [1000] 834

100261 329 87 479 539 713 **101**200 [1000] 336 53 428 572 921 39 **102**013 53 197 227 330 400 80 507 620 783 904 1 8 20 [1000] 36 83 92 **103**225 351 481 646 853 **104**147 255 68 83 303 40 438 71 98 618 885 **105**026 [500] 93 127 63 420 [1000] 74 506 729 59 804 39 955 **106**410 94 [3000] 656 800 25 87 961 **107**017 35 44 212 43 82 501 646 734 825 28 48 **108**055 73 180 257 431 708 [3000] 17 870 **109**204 331 468 633 [5000] 85 760

110083 326 545 59 846 920 **111**040 252 356 64 541 58 646 64 [1000] 72 [500] 78 702 809 26 913 93 **112**044 [500] 321 555 673 730 41 832 76 915 84 **113**028 84 272 **114**432 [1000] 574 [1000] 716 58 975 **115**012 213 85 [15000] 488 695 932 97 **116**154 258 [1000] 311 68 607 54 707 832 [500] 916 **117**481 804 949 53 88 **118**071 191 200 338 53 544 661 718 **119**013 78 248 427 771 [500] 889

120099 [500] 122 62 444 574 85 789 896 922 **121**004 13 155 273 302 54 69 400 25 **122**423 586 602 41 80 82 829 80 940 52 **123**135 253 409 20 654 871 **124**014 47 439 842 **125**100 79 260 433 67 522 780 **126**115 63 234 305 10 646 714 30 [1000] 803 24 53 [1000] 85 **127**037 106 8 67 80 217 60 327 510 24 850 937 93 **128**015 19 247 310 25 414 599 662 709 862 966 [1000] **129**037 162 254 328 468 663 746 78 813 37 912

130012 94 [500] 205 53 61 422 [500] 41 531 651 773 [500] 930 **131**002 32 [3000] 103 86 699 764 67 [500] 807 62 957 **132**013 141 212 311 60 616 715 886 [1000] 99 **133**066 260 83 605 65 67 856 74 916 **134**030 76 157 62 [1000] 312 98 600 [1000] 775 804 944 45 **135**060 149 272 478 855 **136**014 118 391 402 67 504 [1000] 631 62 706 64 899 958 60 **137**028 46 170 216 439 601 5 33 974 **138**015 53 408 57 93 540 59 784 821 79 **139**205 66 95 351 409 562 612 816

140030 217 68 349 422 627 71 815 **141**390 99 473 524 910 [1000] **142**001 48 89 213 453 815 26 73 **143**047 94 194 237 [3000] 63 807 928 [500] **144**029 179 87 379 467 85 520 46 83 779 833 [500] 92 **145**092 238 [500] 50 70 373 498 612 714 876 82 98 929 [500] 34 66 **146**344 736 **147**121 36 77 274 558 [1000] 84 922 **148**110 53 226 30 [500] 501 80 [3000] 629 816 937 50 91 **149**003 19 227 72 [500] 416 800 908 92

150014 17 47 122 39 214 80 97 690 732 859 67 [3000] 961 **151**100 24 256 77 395 [1000] 419 62 600 774 **152**125 [500] 36 71 [500] 289 306 88 440 67 542 [500] 81 819 74 89 [1000] **153**043 53 65 105 254 78 **154**020 24 128 476 634 71 730 73 **155**009 135 260 68 385 504 617 707 55 885 **156**073 310 24 26 432 95 612 **157**406 14 18 574 607 26 806 34 84 **158**006 25 [500] 79 [500] 248 58 330 657 767 808 27 89 **159**173 251 331 79 99 448 82 746

160130 302 86 **161**074 88 144 323 525 67 96 822 987 **162**005 43 236 590 613 902 96 [500] **163**021 66 149 72 262 352 97 429 584 634 44 [500] 723 890 **164**125 27 78 275 437 780 876 972 **165**088 108 49 400 20 545 966 67 **166**038 73 77 141 351 [500] 502 619 [500] 881 **167**177 223 424 47 65 721 54 71 857 988 **168**007 251 343 446 532 67 685 90 717 801 20 38 **169**108 272 78 [3000] 421 518 605 33 72 877 92

170361 554 651 63 74 **171**165 211 45 [500] 310 786 892 **172**063 188 [3000] 238 305 [500] 68 463 577 98 645 **173**122 66 211 345 82 435 98 570 665 731 47 [1000] 83 832 935 48 **174**164 81 203 [500] 29 346 414 59 515 688 94 98 708 808 82 **175**132 74 276 36 91 [500] 99 551 648 56 709 [1000] 44 64 88 93 936 **176**059 118 38 380 532 645 63 99 822 **177**052 219 82 85 91 514 [500] 693 786 927 72 **178**250 444 73 82 95 563 86 883 **179**034 124 [500000] 382 734 87 846 992

180125 77 203 312 544 75 **181**279 478 80 653 890 **182**216 76 436 527 92 604 69 856 976 **183**075 76 77 100 [1000] 347 482 536 640 877 [1000] 916 94 **184**018 43 54 74 255 382 441 583 865 902 **185**025 176 497 553 79 630 814 65 988 **186**050 138 296 516 34 84 793 905 45 [500] **187**033 261 [500] 358 529 87 763 949 **188**007 74 277 302 446 513 18 23 86 611 44 962 **189**713 54 853 84 916

Berlin, dnia 20 maja 1912.

Ciągnienie popołudniowe.

Numera przy których wygrana nie oznaczona w nawiasach, wygrywają 240 marek.

131 65 96 409 535 97 803 70 89 932 **1**054 368 72 [500] 75 457 580 83 714 79 840 **2**079 139 205 48 301 415 51 584 608 14 89 746 98 808 75 972 80 **3**035 [3000] 65 324 512 [3000] 78 653 [1000] 82 739 64 819 71 **4**101 42 223 [500] 356 74 453 88 608 780 893 989 [1000] **5**140 [500] 90 [1000] 439 521 63 [500] 989 **6**245 473 625 751 87 880 962 **7**125 207 531 602 33 761 954 **8**272 73 406 535 79 648 62 833 35 930 **9**065 284 399 766 [500] 843 944 [1000] 45

10431 715 [500] **11**438 653 840 **12**040 50 339 64 421 73 555 627 950 59 [1000] **13**057 126 475 594 605 18 88 720 [1000] 77 **14**042 88 124 202 485 531 811 90 **15**104 224 395 402 592 615 95 96 932 **16**026 29 94 106 56 61 249 66 446 88 595 [1000] 619 [5000] 707 37 910 **17**045 106 63 278 515 699 754 **18**041 175 251 85 315 470 93 712 969 **19**260 455 649

20001 16 196 438 502 63 641 54 69 913 31 91 [3000] 94 **21**045 113 639 738 53 [500] 802 72 82 **22**148 216 32 63 383 556 679 81 849 **23**139 385 429 83 613 958 **24**078 99 313 [3000] 443 676 876 **25**012 50 257 [1000] 59 354 419 663 982 [3000] **26**076 235 396 520 664 882 [1000] 961 88 **27**140 409 32 759 **28**058 110 212 759 **29**035 50 [1000] 121 [1000] 98 261 71 465 66 590 719 904 10

30174 80 206 795 809 992 **31**017 [1000] 254 569 755 911 **32**092 [3000] 113 423 511 61 707 817 68 **33**039 [1000] 77 211 328 581 83 929 **34**027 226 31 54 [500] 315 421 597 624 27 39 881 96 **35**191 376 480 597 603 [500] 21 770 96 927 **36**426 52 746 809 22 48 916 96 **37**331 424 34 924 [3000] **38**027 133 86 240 82 620 28 713 852 980 **39**025 212 380 567 75 699 765 79 915 61

40177 234 348 [3000] 622 753 851 **41**038 52 66 474 [500] 578 711 94 325 74 [500] 918 34 **42**041 501 610 **43**219 94 564 704 46 944 **44**034 76 142 214 17 352 407 67 76 666 91 861 987 **45**018 60 [5000] 107 64 90 94 298 383 97 527 [1000] 46 53 703 37 [500] 75 **46**006 [500] 58 81 [500] 210 626 736 [500] 893 902 [500] **47**009 134 57 96 345 431 61 600 1 13 828 **48**006 59 64 120 95 201 370 [500] 93 850 72 901 42 72 **49**132 33 53 76 347 484 529 47 54 626 712 73 804 [3000] 923 67

50166 352 [500] 422 72 545 72 600 808 43 [1000] 939 **51**212 773 **52**035 64 131 40 68 [1000] 459 86 941 55 **53**149 73 225 [1000] 38 52 333 411 33 550 919 **54**329 54 440 [1000] 61 533 665 722 863 **55**106 395 525 903 7 **56**320 473 738 842 69 84 **57**179 288 340 71 [500] 418 **59**001 68 72 220 50 672 769 70 [1000] **59**089 102 76 82 244 63 314 32 61 89 579 82 625 733 44 851 70

60285 317 557 644 54 745 855 **61**065 281 328 512 [500] 726 945 **62**160 362 404 544 87 616 32 53 921 **63**112 92 992 93 **64**240 360 406 561 609 58 984 **65**116 425 571 635 [1000] 81 837 **66**097 [500] 163 78 260 663 768 872 **67**116 376 431 34 522 627 83 703 27 83 901 9 **68**139 92 [500] 226 [500] 61 347 [500] 682 749 52 984 **69**079 173 261 313 30 80 [500] 465 79 576 607 833 927 34

70001 44 264 327 597 621 714 17 21 43 945 **71**017 202 82 486 621 701 47 841 **72**042 73 [500] 143 203 49 407 44 46 818 46 **73**169 274 [1000] 368 72 [500] 547 58 90 836 967 [500] **74**025 [500] 281 523 689 [500] 769 [1000] 96 827 [1000] 61 **75**046 79 92 224 77 500 619 33 816 32 75 91 **76**057 194 219 380 431 82 539 56 77 659 76 725 803 66 903 [500] 40 **77**050 127 479 533 76 606 770 79 939 62 **78**032 102 233 52 77 [500] 82 409 45 507 612 784 **79**073 198 460 515 605 776 878 [500] 987 [500]

80008 16 23 105 252 624 **81**133 42 [3000] 202 334 51 72 473 77 89 513 [1000] 49 694 727 802 927 [3000] 99 **82**179 261 309 22 24 485 [1000] 501 54 635 [1000] 72 759 81 830 **83**444 589 621 48 60 742 869 **84**029 [1000] 187 220 323 470 554 633 65 815 [500] 85 **85**145 238 443 585 635 62 700 58 75 880 **86**137 306 603 20 70 709 913 **87**177 [1000] 246 332 80 819 [500] 20 75 85 **88**092 173 215 373 506 673 895 **89**025 147 53 64 65 216 666 72 766 841 51

90156 357 76 96 737 862 991 [1000] 96 **91**027 [1000] 102 201 3 378 416 31 37 39 516 19 36 951 **92**155 282 675 723 52 **93**006 29 571 709 26 935 **94**000 188 254 311 35 656 67 903 **95**015 54 342 49 **96**013 [3000] 21 228 [500] 589 632 70 [500] 80 947 **97**013 35 41 45 149 [500] 67 98 234 55 620 48 66 777 958 **98**001 514 651 754 85 819 75 **99**050 274 408 48 677 798 801 902 41 65

100180 [3000] 290 [500] 407 58 61 537 69 79 853 946 **101**178 350 441 73 [500] 605 965 **102**000 42 186 424 39 59 803 [500] 38 70 81 **103**293 326 421 36 [1000] 58 606 735 **104**072 182 292 [1000] 353 427 65 548 76 85 679 733 886 924 53 [500] 98 **105**236 356 **106**222 363 70 810 81 906 [500] 37 **107**051 67 168 81 206 506 928 87 **108**056 67 339 417 53 [1000] 585 726 94 884 [500] 89 923 **109**076 146 206 45 322 97 449 [500] 703 850 921 22

110172 233 369 521 49 [1000] 70 [500] 76 [500] 807 [500] 38 74 948 **111**037 142 235 645 841 58 **112**036 113 233 384 439 525 601 46 97 778 806 62 958 **113**014 177 286 [3000] 410 15 72 528 42 48 68 75 77 640 741 64 **114**053 176 [500] 264 66 93 305 [500] 70 828 **115**022 98 211 86 542 688 898 906 12 59 **116**075 79 93 275 98 456 71 523 74 669 716 61 997 **117**005 67 117 226 76 312 450 518 [1000] 23 33 828 946 64 [3000] **118**028 286 [1000] 92 97 384 427 527 32 93 741 887 **119**066 244 504 704 8 812 927

120085 102 8 46 60 97 221 388 490 96 522 55 [500] 634 **121**079 143 365 440 525 784 [1000] 946 77 **122**024 206 302 12 429 500 73 899 **123**018 167 212 317 921 **124**018 56 316 61 462 503 728 960 **125**021 129 461 90 [3000] 537 677 714 973 **126**072 [3000] 396 575 624 727 835 38 978 **127**011 104 91 219 427 59 554 79 74 801 86 912 78 **128**004 312 50 52 304 61 499 521 80 649 [500] 712 811 928 63 **129**146 264 630 81 738 83 98

130002 30 99 155 252 562 656 798 852 **131**010 416 548 601 969 **132**117 417 503 672 94 782 926 **133**013 21 83 457 [1000] 569 93 646 906 **134**516 33 55 **135**179 206 40 667 944 **136**210 17 95 334 68 535 37 61 606 828 [500] **137**055 86 299 385 436 64 [500] 653 76 763 959 83 **138**077 114 573 622 758 896 [1000] **139**067 721 966

140193 97 490 512 67 76 929 **141**005 243 59 556 [1000] 635 755 913 **142**411 69 572 79 604 24 [500] 31 [1000] 952 68 **143**035 262 92 322 [500] 67 [500] 454 57 592 641 80 728 75 812 [500] 52 96 918 [500] **144**109 47 222 448 88 513 660 967 **145**038 68 97 100 [500] 81 202 [3000] 30 78 347 502 15 17 93 632 710 896 978 90 **146**297 346 495 519 34 93 958 **147**055 140 237 65 332 455 734 898 948 **148**212 97 323 93 [500] 410 518 680 726 819 80 902 48 **149**055 322 805

150039 287 363 433 598 728 41 [1000] 803 45 **151**161 595 653 58 764 813 65 909 28 **152**028 267 329 66 585 87 [500] 746 989 [500] 91 **153**022 146 89 316 601 972 **154**256 320 [3000] 516 67 789 **155**190 286 354 96 422 554 [500] 56 644 748 75 87 963 66 [500] **156**113 261 499 531 [3000] 44 739 849 99 **157**152 242 310 432 63 722 814 **158**049 395 435 89 92 543 629 [500] 895 [500] 903 **159**270 89 453 501 2 [1000] 59 [3000] 626 796 884

160209 381 458 72 529 72 [500] 614 45 801 42 43 69 76 85 926 [500] 95 **161**118 201 28 38 73 96 687 924 **162**155 65 82 344 425 522 856 82 939 85 **163**024 70 92 104 313 414 25 27 [3000] 88 534 **164**085 220 53 61 357 58 412 31 46 65 82 646 744 **165**048 52 449 552 [500] 677 917 61 [500] **166**012 68 144 258 369 87 504 616 89 714 **167**230 337 [3000] 546 782 **168**124 47 305 433 527 33 [500] 627 754 823 944 53 **169**008 12 [1000] 17 135 536 60 705 809 75 966

170029 110 261 301 539 75 [3000] 664 **171**141 205 410 39 79 [500] 89 612 772 [1000] 832 906 11 99 **172**018 [500] 83 107 251 359 560 84 [500] 95 783 807 59 65 978 **173**070 84 366 88 578 620 62 813 934 [3000] **174**215 455 517 672 719 969 **175**043 189 274 75 307 499 609 713 65 838 914 **176**039 122 454 507 10 839 [1000] **177**023 47 55 74 578 723 [1000] 817 87 [500] 994 **178**337 68 434 533 608 60 783 964 **179**118 232 306 507 21 [1000] 35 66 695 771 82 92 867 [500] 991

180002 306 52 409 550 636 787 **181**053 86 90 189 244 355 95 531 [500] 34 93 630 [500] 914 [500] **182**120 313 40 62 474 774 864 987 **183**018 38 86 304 35 446 69 931 43 **184**130 203 639 65 709 41 89 802 915 **185**109 399 [3000] 435 46 610 16 [1000] 75 81 714 822 58 84 94 901 25 32 33 73 [500] 89 **186**015 391 514 81 948 **187**128 [1000] 243 315 494 503 **188**036 73 83 136 42 255 59 89 92 309 576 635 57 59 60 81 866 977 **189**210 48 51 362 485 524 86 722 70 79 91 899 [500]

Im Gewinnrade verblieben 2 Prämien zu 300000 M, 2 Gewinne zu 500000, 2 zu 200000, 2 zu 100000, 2 zu 75000, 4 zu 50000, 2 zu 40000, 16 zu 30000, 22 zu 15000, 56 zu 10000, 108 zu 5000, 1708 zu 3000, 2478 zu 1000, 4682 zu 500 M.

Nakładem Drukarni Fr. Chocieszyńskiego w Poznaniu. Redaktor odpowiedzialny Franciszek Lewandowski w Poznaniu.